

Κέντρο Αριστείας Ακρόπολις
Πρόσκληση

Σας προσκαλούμε στη διαδικτυακή εσπερίδα:
**«Αποτίμηση της κατάστασης στη Μέση Ανατολή έναν χρόνο μετά:
Πορεία και Εξελίξεις».**

Ομιλούν:
Γεωργούσης Ε. Τζανιδάκης Δ. Δεσποτόπουλος Α.

Συντονίζει:
Δεμάγκος Δ.

Διαδικτυακή ZOOM, Τετάρτη 16 Οκτ, 2024, 18:00

Η παρουσία σας θα μας τιμήσει ιδιαίτερα
ZOOM: <https://zoom.us/j/5346511321?pwd=SENSWFk4MnVpTmZSRHdKR2JiMmpVZz09>

Η Γάζα έγινε ο πρώτος τόπος της παγκόσμιας σύγχρονης ιστορίας που βιώνει καθεστώς καθολικού αποκλεισμού για 365 συνεχόμενες ημέρες. Η έννοια του χρόνου είναι διαφορετική για όσους έχουν βιώσει τον πόλεμο, έχουν ζήσει τον αποκλεισμό, την πείνα, τον φόβο, τον ήχο των εκρήξεων.

Για τους Παλαιστίνιους, η 7^η του Οκτώβρη ήταν η στιγμή που ο μικρός Δαβίδ καταφέρνει ένα τεράστιο χτύπημα στον Γολιάθ, πετυχαίνοντας στρατιωτικά μια νίκη, όχι όμως και επικοινωνιακά, αφού ο τρόπος με τον οποίο εξελίχθηκε η επίθεση -ειδικότερα στο μουσικό φεστιβάλ- τους καθιστά υπόλογους για μια σειρά από εγκληματικές ενέργειες.

Στις 8 Οκτωβρίου, οι Ισραηλινοί πολίτες ενώθηκαν κάτω από την πεποίθηση ότι η απάντηση του στρατού θα πρέπει να είναι πολλαπλάσια σε μέγεθος και καταστροφή. Την αρχική συσπείρωση γύρω από τον πόλεμο διαδέχθηκε ο προβληματισμός για την πολιτική ηγεσία και τους πραγματικούς στόχους του Νετανιάχου.

Το Κέντρο Αριστείας «Ακρόπολις», την Τετάρτη 16 Οκτωβρίου 2024, στις 18:00, διοργάνωσε διαδικτυακή εσπερίδα με θέμα: **«Αποτίμηση της κατάστασης στη Μέση Ανατολή έναν χρόνο μετά: Πορεία και Εξελίξεις».**

Ομιλητές στο πάνελ ήταν οι:

- **Ευάγγελος Γεωργούσης**, Απτχος(Ι) ε.α., Αντιπρόεδρος ΔΣ ΣΕΕΘΑ, Μέλος του ΔΣ του ΕΛΙΑΜΕΠ
- **Δημήτριος Τζανιδάκης**, Οικονομολόγος-Διεθνολόγος, Prof. BCA College
- **Αλέξανδρος Δεσποτόπουλος**, Διεθνολόγος

Ο Ταξίαρχος (Μ) ε.α. ΠΑ, Δημήτρης Δεμάγκος παρουσίασε τους ομιλητές και συντόνισε τη συζήτηση.

Η εσπερίδα στόχο είχε, οι συμμετέχοντες να αντιληφθούν τη νέα πραγματικότητα που έχει διαμορφωθεί και τις προκλήσεις ασφάλειας για την ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής.

Οι εισηγητές, παρουσίασαν συνοπτικά τις θέσεις τους και ακολούθησαν ερωτήσεις και συζήτηση.

Ο Πρόεδρος του Κέντρου Αναστάσιος Μπασαράς χαιρέτισε της εσπερίδας λέγοντας:

Σύγκρουση στη Μέση Ανατολή: Πώς και Πότε θα τελειώσει; Το δύσκολο ερώτημα.

Με το Ισραήλ να δέχεται τη χειρότερη επίθεση στην ιστορία του και τη Γάζα καταστραμμένη από τους βομβαρδισμούς, ένα χρόνο μετά, η περιοχή φλέγεται.

Περισσότεροι από 41.000 Παλαιστίνιοι είναι νεκροί. Δύο εκατομμύρια κάτοικοι της Γάζας έχουν εκτοπιστεί. Άλλοι 600 Παλαιστίνιοι έχουν σκοτωθεί στη Δυτική Όχθη. Στον Λίβανο, άλλο ένα εκατομμύριο άνθρωποι είναι εκτοπισμένοι και περισσότεροι από 2.000 νεκροί.

Περισσότεροι από 1.200 Ισραηλινοί σκοτώθηκαν την πρώτη μέρα. Από τότε, το Ισραήλ έχει χάσει πάνω από 350 ακόμη στρατιώτες στη Γάζα. 200 χιλιάδες Ισραηλινοί εγκατάλειψαν τα σπίτια τους κοντά στη Γάζα και κατά μήκος των ασταθών βόρειων συνόρων με τον Λίβανο.

Οι επίμονες προσπάθειες των ΗΠΑ να αποτρέψουν την κλιμάκωση της κρίσης, με προεδρικές επισκέψεις, αμέτρητες διπλωματικές αποστολές και την ανάπτυξη τεράστιων στρατιωτικών πόρων, δεν έχουν ευοδωθεί.

Ρουκέτες έχουν εκτοξευθεί από Λίβανο, Ιράκ, Ιράν και Υεμένη. Και οι θανάσιμοι εχθροί Ισραήλ και Ιράν αντάλλαξαν σκληρά χτυπήματα, με σχεδόν βέβαιο ότι θα ξανανταλλάξουν. Η Ουάσιγκτον σπάνια ήταν λιγότερο επηρεάζουσα.

Καθώς η σύγκρουση εξαπλώθηκε και έκανε μετάσταση, η προέλευσή της έχει ξεθωριάσει. Οι ζωές των κατοίκων της Γάζας, πριν & μετά την 7η Οκτ, έχουν σχεδόν ξεχαστεί καθώς τα μέσα ενημέρωσης αναμένουν με κομμένη την ανάσα «ολοκληρωτικό πόλεμο» στη Μέση Ανατολή.

Το ότι το Ισραήλ αντέδρασε με εκρήξεις τηλεειδοποίησης, στοχευμένες δολοφονίες, βομβαρδισμούς μεγάλης εμβέλειας και τις επιχειρήσεις πληροφοριών για τις οποίες η χώρα υπερηφανεύεται εδώ και πολύ καιρό έχει αποκαταστήσει μέρος της αυτοπεποίθησης που έχασε η χώρα πριν από ένα χρόνο.

«Δεν υπάρχει πουθενά στη Μέση Ανατολή που να μην μπορεί να φτάσει το Ισραήλ», δήλωσε με βεβαιότητα ο κ. Νετανιάχου την περασμένη εβδομάδα. Οι δημοσκοπήσεις ήταν κάτω για μήνες μετά τις 7 Οκτ. **Τώρα ανεβαίνουν ξανά. Άδεια, ίσως, για πιο τολμηρή δράση;**

Αλλά πού πάνε όλα; Με τις προεδρικές εκλογές 4 εβδομάδες μακριά και τη Μέση Ανατολή πιο τοξική πολιτικά από ποτέ, δεν είναι στιγμή για τολμηρές αμερικανικές πρωτοβουλίες. Προς το παρόν, άμεση πρόκληση είναι απλώς να αποτραπεί μια ευρύτερη περιφερειακή πυρκαγιά.

Υπάρχει μια γενική παραδοχή, μεταξύ των συμμάχων του, ότι το Ισραήλ έχει το δικαίωμα -ακόμα και το καθήκον- να απαντήσει στην επίθεση με βαλλιστικούς πυραύλους από το Ιράν, όπου ουδείς Ισραηλινός σκοτώθηκε και στόχευε στόχους στρατιωτικούς και πληροφοριών, αλλά ο Νετανιάχου δεσμεύθηκε για σκληρή απάντηση.

Σε μια απευθείας ομιλία του ο Νετανιάχου στον ιρανικό λαό, άφησε να εννοηθεί ότι έρχεται αλλαγή καθεστώτος στην Τεχεράνη. «Όταν επιτέλους το Ιράν απελευθερωθεί και αυτή η στιγμή θα έρθει πολύ νωρίτερα από ό,τι πιστεύουν οι άνθρωποι, όλα θα είναι διαφορετικά», είπε.

Το Ιρανικό καθεστώς μπορεί να ονειρεύεται έναν κόσμο χωρίς το Ισραήλ, αλλά γνωρίζει ότι είναι αδύναμο να καταβάλει τη μοναδική υπερδύναμη της περιοχής, ειδικά σε μια εποχή που η Χεζμπολάχ και η Χαμάς - οι σύμμαχοί και πληρεξούσιοι του στον αποκαλούμενο «άξονα αντίστασης» - συνθλίβονται. Και το Ισραήλ, που θα ήθελε πολύ να απαλλαγεί από την απειλή που θέτει το Ιράν, γνωρίζει επίσης ότι δεν μπορεί να το κάνει αυτό μόνο του, παρά τις πρόσφατες επιτυχίες του.

Η αλλαγή του καθεστώτος δεν είναι στην ατζέντα του Μπράιντεν, ούτε της Καμάλα Χάρις. Όσο για τον Ντόναλντ Τραμπ, τη μία φορά που φαινόταν έτοιμος να επιτεθεί στο Ιράν - αφού η Τεχεράνη κατέρριψε ένα αμερικανικό drone παρακολούθησης τον Ιούνιο 2019 - ο πρώην πρόεδρος υποχώρησε, αν και διέταξε τη δολοφονία ενός κορυφαίου Ιρανού στρατηγού, του Σουλεϊμανί, 7 μήνες αργότερα.

Λίγοι θα φαντάζονταν, πριν από ένα χρόνο, ότι η Μέση Ανατολή οδεύει προς την πιο επικίνδυνη στιγμή της εδώ και δεκαετίες. Καθώς η σύγκρουση συνεχίζεται σε δεύτερο χρόνο, όλες οι συζητήσεις για την «επόμενη μέρα» - πώς θα αποκατασταθεί και θα κυβερνηθεί η Γάζα όταν τελειώσουν οι μάχες - έχουν σταματήσει ή έχουν πνιγεί από το θόρυβο ενός ευρύτερου πολέμου.

Κάποια στιγμή, όταν το Ισραήλ κρίνει ότι έχει κάνει αρκετή ζημιά στη Χαμάς και τη Χεζμπολάχ, και το Ισραήλ και το Ιράν έχουν και οι δύο τον τελευταίο λόγο τους, και οι προεδρικές εκλογές των ΗΠΑ έχουν τελειώσει, η διπλωματία μπορεί να πάρει άλλη μια ευκαιρία. Αλλά αυτή τη στιγμή, όλα αυτά φαντάζουν πολύ μακριά.

Αυτά θα μας αναλύσουν οι αναλυτές μας απόψε & θα συζητήσουμε!

Συντονιστής Δ. Δεμάγκος: Καλησπέρα σας.

Είμαι ο Ταξίαρχος Μηχανικός Αεροπορικών Εγκαταστάσεων Δημήτριος Ν. Δεμάγκος, ο 1^{ος} Διοικητής της 206 Πτέρυγας Αεροπορικών Υποδομών (206 ΠΑΥ) του Μηχανικού της Πολεμικής μας Αεροπορίας (ΠΑ) και αισθάνομαι ιδιαίτερη τιμή που το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) του Κέντρου Αριστείας Ακρόπολις (Κ.Αρ.Α) με εμπιστεύεται για πολλοστή φορά να συντονίσω την σημερινή εσπερίδα που το γεωπολιτικό της αποτύπωμα είναι μεγάλο για την ευρύτερη περιοχή μας.

Καλωσορίζουμε τους εκλεκτούς ομιλητές μας, Πτέραρχο Ευάγγελο Γεωργούση, τον Καθηγητή Δημήτρη Τζανιδάκη και τον Διεθνολόγο Αλέξανδρο Δεσποτόπουλο.

Θα ξεκινήσω με μια επισκόπηση της κατάστασης στο επιχειρησιακό και ευρύτερο περιβάλλον με σκοπό την ομαλή έναρξη της συζήτησης.

Ένας χρόνος πέρασε από την αιφνιδιαστική επίθεση στο έδαφος του Ισραήλ από τις δυνάμεις της οργάνωσης της Χαμάς οι οποίες εξόρμησαν από τη Λωρίδα της Γάζας.

Στην σχετική με το θέμα εσπερίδα του Κ.Αρ.Α είχε αναφερθεί τότε ότι: «Υπάρχει κίνδυνος κλιμάκωσης με δεύτερο μέτωπο στο βόρειο τμήμα με εμπλοκή του Ιράν καθώς ήδη υπήρχαν αψιμαχίες με την Χεζμπολάχ» Τότε το Ισραήλ είχε δηλώσει: «**Εάν μας επιτεθεί η Χεζμπολάχ θα καταστραφεί ο Λίβανος**». Επίσης όταν θα τελειώσουμε με την Γάζα θα είναι «**Παγκόσμιο ζήτημα**».

Σήμερα οι ενδείξεις οδηγούν σε διεύρυνση του μετώπου κι εμπλοκή και του Ιράν. Αν και η Τεχεράνη αρχικά αποφεύγει την εμπλοκή, ενδίδει κατόπιν της δολοφονίας Νασράλα και πραγματοποιεί την επίθεση με υπερηχητικούς πυραύλους κατά του Ισραήλ.

Η νέα πραγματικότητα καθιστά απαγορευτική τη συμβίωση των ανθρώπων στην περιοχή.

Η επίθεση της 7ης του Οκτώβρη 2023 από τη Χαμάς στο Ισραήλ ανέδειξε καταρχάς την **ανθρώπινη υπεροχή** έναντι οποιουδήποτε τεχνολογικού συστήματος αποτροπής.

Απέδειξε ότι **τελικά** τα «βομβαρδιστικά», ρουκέτες, drones, πύραυλοι θα περάσουν και αυτό που μετρά για την συνέχιση των επιχειρήσεων είναι η **επιβίωση** προσωπικού και μέσων για πόλεμο με διάρκεια.

Ανέδειξε την διαχρονική αξία αλλά και την αποτελεσματικότητα σχετικά **φθηνών** λύσεων όπως η κατασκευή υπόγειων υποδομών, τούνελ, καταφύγια, βάσεις εκτόξευσης κ.λπ. με την αξιοποίηση του μηχανικού.

Η αποτίμηση των τελευταίων εξελίξεων στη Μέση Ανατολή μετά τις επιθέσεις του Ιράν εναντίον του Ισραήλ βρέθηκε στο επίκεντρο του έκτακτου ΚΥΣΕΑ υπό τον πρωθυπουργό. Η συνεδρίαση κινήθηκε σε 3 άξονες:

- **Αξιολόγηση της κατάστασης ασφάλειας.**
- **Σχέδιο εκκένωσης των Ελλήνων που βρίσκονται στο Λίβανο.**
- **Μεταναστευτικό, υπό τον κίνδυνο αύξησης των μεταναστευτικών ροών.**

Το μήνυμα που εκπέμπεται από πλευράς της κυβέρνησης είναι ότι οι **ελληνικές αρχές παραμένουν σε εγρήγορση σε όλα τα επίπεδα, εντείνουν ελέγχους και συνεργασία για ανταλλαγή πληροφοριών.**

Ευάγγελος Γεωργούσης:

Να ευχαριστήσω ιδιαίτερα το Κέντρο Αριστείας Ακρόπολις και τον κύριο Μπασαρά για την αποψινή πρόσκληση του.

Να πω δυο λόγια για την υπόθεση Μέση Ανατολή και τις επιχειρήσεις που εκεί διεξάγονται. Αφού πέρασε ένας χρόνος από την 7η Οκτωβρίου του 2003, έχω την αίσθηση ότι θα ήταν χρήσιμο να έχουμε λίγο στο μυαλό μας πριν πάμε στο καθαυτού θέμα.

Μια γενική εικόνα του παγκόσμιου περιβάλλοντος που έχει έρθει δεν έχει τελειώσει και πρέπει να τη γνωρίζουμε όλοι. Θα μας βοηθήσει. Θα μας βοηθά πάντα αυτή η εικόνα να καταλαβαίνουμε τις επί τόπου και επιμέρους εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα κατά καιρούς.

Το γενικό πλαίσιο λοιπόν του παγκόσμιου συστήματος ασφάλειας και ελέγχου που οργανώθηκε μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και λειτούργησε μέχρι και σήμερα περίπου, βρίσκεται υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Πολιτειών.

Φυσικά βρίσκεται υπό σοβαρή αμφισβήτηση. Παγκόσμιοι και περιοδική παίκτες αντιδρούν και παίρνουν νέες θέσεις διότι πιστεύουν ότι κάτι νέο στο μέλλον θα προκύψει. Και πάμε στο δια ταύτα.

Το τρομοκρατικό χτύπημα της Χαμάς την 7η Οκτωβρίου του 23, κατά τη γνώμη μου δεν ήταν μία τυχαία ή μία συνηθισμένη αντίδραση, μια πράξη δηλαδή εκδίκησης κατά του Ισραήλ. Ήταν μια επιχείρηση, κατά τη γνώμη μου, με ευρύτερους πολιτικούς στόχους. Κατ αρχήν σταμάτησε την προσέγγιση του Ισραήλ με πολύ βασικές αραβικές χώρες, όπως είναι η Σαουδική Αραβία μέσω των συμφωνιών του Αβραάμ, ενώ έφερε στην επιφάνεια το Παλαιστινιακό ζήτημα.

Δυστυχώς με τραγικό τρόπο ενέπλεξε άμεσα το Ιράν στην υπόθεση, χωρίς να είναι βέβαιο, όπως λέγεται, ότι το Ιράν γνώριζε ή υπέθαλπε αυτό το τρομοκρατικό χτύπημα. Αλλά, όπως διεξήχθησαν τα πράγματα, αναδείχθηκε και η δυνατότητα του Ιράν να ενεργοποιήσει τους ενεργούντες του στο όνομά του από την Υεμένη, το Λίβανο, τη Συρία και το Ιράκ.

Ο βασικός κατά τη γνώμη μου, πολιτικός στόχος της στρατιωτικής αντίδρασης του Ισραήλ, όπως αυτός διατυπώθηκε από τον πρωθυπουργό της χώρας αυτής, είναι η απόλυτη εξουδετέρωση των Χαμάς της Χεζμπολάχ, για να σταματήσουν να αποτελούν στο μέλλον απειλή για τη χώρα.

Σε περίπτωση δε εμπλοκής άμεσης εμπλοκής του Ιράν στην υποστήριξη των διαφόρων δορυφόρων του στην περιοχή, να του επιφέρει τέτοια χτυπήματα που αφενός θα του μειώσουν δραστικά την παρεμβατική του ικανότητα μέσω των δρώντων στην περιοχή και αφετέρου, αν οι συνθήκες το επιτρέπουν, να γίνει και μια αλλαγή του καθεστώτος στην περιοχή.

Στην Τεχεράνη, προκειμένου η Μέση Ανατολή να βρει ένα άλλο στάτους σχέσεων και προόδου, το Ισραήλ γνωρίζει ότι κάτι τέτοιο, δηλαδή την αλλαγή καθεστώτος, θα την επικροτούσαν και θα ήταν πολύ χαρούμενα ορισμένα αραβικά κράτη, τα οποία μέχρι σήμερα, εδώ και ένα χρόνο κρατάνε μία καλυμμένη στάση ουδετερότητας με σκοπό να αποφύγουν τις κατ ευθείαν εμπλοκές στην υπόθεση.

Είναι γεγονός ότι η στρατιωτική επιχείρηση των ισραηλινών ενόπλων δυνάμεων στη Γάζα είχε κάποια ιδιαίτερα νομίζω χαρακτηριστικά, αλλά ήταν αναγκαστικά και άλλα ήταν επιθυμητά.

Τι εννοώ με αυτό που λέω; Σαν ένα αναγκαστικό χαρακτηριστικό που θα σας φέρω παράδειγμα για να το καταλάβουμε. Όταν πολεμάς έναν παραστρατιωτικό παρακρατικό στρατό, δηλαδή μια Χαμάς, η οποία δεν είναι τακτικός στρατός υπό την αιγίδα ενός κράτους το οποίο λειτουργεί για να πολεμήσει και να έχει αποτέλεσμα κάτω από τη σκιά του άμαχου πληθυσμού. Εκμεταλλεύεται εγκαταστάσεις κοινωνικής δράσης, όπως είναι νοσοκομεία, σχολεία και τόσα άλλες τόσες άλλες εγκαταστάσεις. Επίσης, δεν φοράει μια ιδιαίτερη στολή για να ξεχωρίζει από τους αμάχους. Είναι κατανοητό λοιπόν ότι τα πράγματα γίνονται πάρα πολύ δύσκολα και αυτό, επαναλαμβάνω, είναι ένα χαρακτηριστικό αναγκαστικό στοιχείο που αντιμετώπισε το Ισραήλ στην περίπτωση της Γάζας.

Το επιθυμητό στοιχείο. Ποιο είναι το επιθυμητό στοιχείο σε κάθε περίπτωση πολέμου είναι να έχουμε τις λιγότερες ανθρώπινες απώλειες. Για να έχεις λοιπόν τις λιγότερες ανθρώπινες απώλειες, όπως στην περίπτωση της Γάζας, είσαι αναγκασμένος όταν γνωρίζεις πώς λειτουργεί η Χαμάς και τι υποδομές έχει φτιάξει. Σε αυτή τη μικρή λωρίδα γης, είσαι αναγκασμένος να εξουδετερώσει τους πυρήνες αντίστασης με το πυροβολικό σου και την αεροπορία σου.

Οι απώλειες λοιπόν αμάχων είναι δεδομένες, αλλιώς θα έχεις δικές σου απώλειες και εσύ για το Ισραήλ. Κατά τη γνώμη μου ο τρόπος που επιχείρησε στη Γάζα ήταν μονόδρομος. Τα θύματα κακώς, πάρα πολύ κακώς έχουν ξεπεράσει τις 40.000.

Εδώ να μου επιτρέψετε μια σημείωση που έχω, που νομίζω ότι έχει μια αξία ή μια σημασία. Σήμερα, μετά από ένα χρόνο εύλογο, εύλογη είναι η αντίδραση οργανώσεων και κρατών κατά του Ισραήλ για τις απώλειες αμάχων στη Γάζα, τις μεγάλες απώλειες.

Συμφωνώ ότι πρέπει να ληφθεί άμεσα μέριμνα ανθρωπιστικής υποστήριξης του πληθυσμού που έχει μείνει εκεί. Εξάλλου, είδαμε πρόσφατα και οι ΗΠΑ να πιέζουν προς την κατεύθυνση αυτή το Ισραήλ και να του θέτουν και χρονικούς περιορισμούς. Όμως και αυτό είναι που θέλω να σημειώσω. Μετά την 7η Οκτωβρίου του 23, όλοι αυτοί οι σημερινοί δρώντες, με τον τρόπο που πιέζουν το Ισραήλ, δεν πίεσαν τη Χαμάς και τις παλαιστινιακές αρχές να παραδώσουν τους υπαίτιους αυτής αυτού του τρομοκρατικού χτυπήματος και να ελευθερώσουν τους ομήρους που είχαν απαγάγει.

Υπήρξε λεκτική αντίδραση, υπήρχε καταδίκη, υπήρχαν τα δίκαια, αλλά επιτρέψτε μου να πω ότι τα περισσότερα ήταν σε φραστικό επίπεδο μέχρι και σε επίπεδο αρχηγών κρατών. Έτσι λοιπόν, για να τηρούμε ίσες ή ίση βαρύτητα στις θέσεις μας, αυτά θα πρέπει να τα προσέχουμε.

Ένα χρόνο μετά, η ηγεσία του Ισραήλ δεν φαίνεται να έχει ακόμα σοβαρούς λόγους να σταματήσει τις επιχειρήσεις, αφού ήδη έχει εξουδετερώσει την κορυφή των ηγεσιών Χαμάς και Χεζμπολάχ. Φυσικά το Ισραήλ μετά από ένα χρόνο, ιδιαίτερα μετά από ένα χρόνο συνεχών επιχειρήσεων, έχει μεγάλη ανάγκη την οικονομική και στρατιωτική υποστήριξη των Ηνωμένων Πολιτειών.

Αυτή υλοποιείται φυσικά στη βάση της σχετικής συμφωνίας που έχουν υπογράψει και νομίζω ότι ισχύει αυτή η τρέχουσα μέχρι το 2028.

Έχει αξία, νομίζω να επισημανθεί σε αυτό το σημείο η τεράστια ικανότητα και δυνατότητα που έχει αναπτύξει μια τόσο μικρή χώρα σε όλους τους τομείς. Εννοώ στους τομείς άμυνας, κυρίως στα συστήματα συλλογής πληροφοριών και εξουδετέρωσης του αντιπάλου, χωρίς στρατιωτικές καθαρά επιχειρήσεις, στην έρευνα και στην παραγωγή των κατάλληλων οπλικών συστημάτων που θα τον βοηθήσουν στην άμυνά του.

Και βεβαίως να μην αφήνουμε στην άκρη την μεγάλη επιρροή που έχει καταφέρει να έχει εμφανώς επί των Ηνωμένων Πολιτειών και αφανώς επί άλλων χωρών. Οι Ένοπλες Δυνάμεις του Ισραήλ, Η. Π. Α. στα αγγλικά αλλά και στα εβραϊκά έχουν μία ιδιαίτερη δομή της οποίας το κύριο χαρακτηριστικό είναι η ανάγκη. Είναι προσαρμοσμένη στην ανάγκη για άμυνα της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες και την απειλή στην περιοχή που βρίσκεται.

Παραδείγματος χάρη ο αρχηγός ΓΕΕΘΑ με το επιτελείο του υπό τον υπουργό Εθνικής Άμυνας. Φυσικά μετατρέπουν σε επιχειρησιακά σχέδια τις αποφάσεις της κυβέρνησης και αναθέτουν αποστολές στις μονάδες και στις κατάλληλες δυνάμεις κατευθείαν από το επίπεδο τους. Στρατιωτική

γραφειοκρατία δεν θα δούμε στις ισραηλινές ένοπλες Δυνάμεις. Να καθυστερούν στη λήψη αποφάσεων ή να εμπλέκουν πάρα πολλούς στη λίστα των αποφάσεων και των διαταγών.

Σήμερα, το κυρίως χερσαίο μέτωπο είναι η Χεζμπολάχ στο Λίβανο. Στην Γάζα εξουδετερώνονται οι τελευταίοι θύλακες αντίδρασης και επίσης είναι σε αναμονή το χτύπημα κατά του Ιράν, που όπως λέγεται κατά πάσα πιθανότητα θα είναι στρατιωτικές βάσεις.

Λόγω της επιμονής των Ηνωμένων Πολιτειών με την ενίσχυση του Iron Dome και του αγωγού από το αμερικανικό THAAD, το Ισραήλ θα είναι έτοιμο για αυτό το χτύπημα. Υπόψη ότι το THAAD και το αμερικανικό Arolo είναι αντιβαλλιστικά συστήματα, ενώ το Iron Dome είναι αντιαεροπορικό κυρίως σύστημα θα έλεγα.

Θα έλεγα από τα μέχρι τώρα γεγονότα και στοιχεία, η επέμβαση στο Λίβανο κατά της Χαμάς δεν θα είναι εύκολη υπόθεση, αν και η εν λόγω οργάνωση έχει δεχθεί σοβαρά χτυπήματα. Όμως η υποστήριξη και ο ανεφοδιασμός της δεν έχει διακοπεί τελείως.

Ο υπαρχηγός της Χεζμπολάχ, ο Κασέμ, κάλεσε για όπως το λένε, για να κάνουν μία λήξη των εχθροπραξιών, αλλιώς θα υπάρξει πολύ πόνος. Δεν ξέρω τι εννοούσε με αυτό.

Επίσης, η προσβολή που εδέχθη η ισραηλινή βάση πρόσφατα από drone της Χεζμπολάχ δείχνει ότι η οργάνωση έχει ακόμη δυνατότητες πολλές. Το τέλος της σύγκρουσης λοιπόν δεν φαίνεται, κατά τη γνώμη μου, δεν είναι ορατό ακόμη.

Ο πολιτικός στόχος που έχει θέσει το Ισραήλ και ο πρωθυπουργός Νετανιάχου δεν έχει ολοκληρωθεί και δεν έχει αλλάξει, εξ όσων γνωρίζω, από αυτόν που ετέθη.

Επίσης και κλείνω. Από τις μέχρι σήμερα επιχειρήσεις του ισραηλινού στρατού βγαίνουν πολύ χρήσιμα συμπεράσματα και για εμάς εδώ στην Ελλάδα, αλλά δεν είναι αντικείμενο της παρούσης.

Επίσης η χώρα μας έχει ιδιαίτερα συμφέροντα στην περιοχή και λαμβάνει ιδιαίτερα μέτρα. Ελπίζω να είναι ολοκληρωμένα στους τομείς που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Σας ευχαριστώ.

Ευχαριστώ πάρα πολύ κύριε Πτέραρχο και γιατί είσαστε εντός των χρονικών ορίων που θέσαμε;

Δημήτρης Τζανιδάκης:

Είναι μεγάλη μου χαρά και τιμή που είμαι ανάμεσά σας που συνομιλούμε σήμερα. Γιατί ξέρετε, ωραία η επιστήμη, αλλά πρέπει να συμπλέκεται και με το πεδίο. Δηλαδή οι στρατιωτικοί μας, όσοι βρίσκονται ανάμεσά μας αυτή τη στιγμή και γενικότερα έχουν τεράστια γνώση και πάντα προκειμένου να εξαχθεί ένα ασφαλές συμπέρασμα σε ζητήματα γεωπολιτικού τύπου, θα πρέπει να υπάρχει μία σύμπραξη και της επιστήμης αλλά και των ειδικών Δικών στρατιωτικών. Και υπό αυτό το υπόβαθρο και με αυτό το πρίσμα, χαίρομαι ιδιαίτερα για το κοινό και τους συνομιλητές τους, διαδικτυακούς συνδαιτυμόνες και ομοτράπεζους.

Άκουσα με προσοχή όσα είπε ο κ. Γεωργούσης, τα οποία τα βρήκα ιδιαίτερα σημαντικά. Θα ήθελα πριν ξεκινήσω να εστιάσουμε λίγο στο μακροσκοπικό κομμάτι, γιατί νομίζω ότι για να αντιληφθείς τα πράγματα με έναν τρόπο αντικειμενικό ή δυνατόν, θα πρέπει να βλέπεις λίγο με έναν πιο ευρυγώνιο φακό, κάπως μακροσκοπικά και ιστορικά φυσικά. Τι συμβαίνει αυτή τη στιγμή παγκοσμίως;

Η περίφημη Παξ Αμερικάννα, όπως την γνωρίσαμε από το τέλος του Β Παγκοσμίου Πολέμου στις διάφορες φάσεις, με την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, με τον Ψυχρό Πόλεμο, μέχρι και

τώρα, πρόσφατα βλέπουμε πως αλλάζει. Βλέπουμε πως αμφισβητείται η Παξ Αμερικάνα και βλέπουμε, παράλληλα, όπως είπε και ο κ. Γεωργούσης, πολύ σωστά προηγουμένως, την άνοδο πολλών δυνάμεων, οι οποίες διεκδικούν έναν έμπρακτο και ουσιαστικό ρόλο στον κόσμο που διαμορφώνεται.

Δηλαδή τι έχουμε; Ένα νέο παγκόσμιο πολυπολικό τοπίο, στο οποίο πολλές νέες δυνάμεις, τις οποίες ενδεχομένως δεν είχαμε στα ραντάρ μας, να διαμορφώσουν μια νέα δυναμική. Ενδεικτικά δεν θα αναφέρω μόνο τη Ρωσία, η οποία ας μην κρυβόμαστε, αν δεν είχε τα πυρηνικά στην σημερινή πραγματικότητα θα καθίστατο μια περιφερειακή δύναμη.

Και θα αναφερθώ επίσης στην Τουρκία, σε χώρες όπως η Ινδία, η οποία θυμίζω πως πλέον είναι η πρώτη χώρα παγκοσμίως σε πληθυσμό, ξεπερνώντας την Κίνα. Θα αναφερθώ στο Πακιστάν. Θα αναφερθώ στην Ιαπωνία αλλά και σε χώρες που είναι τελείως εκτός των ραντάρ, όπως πχ η Βραζιλία ή και η Νιγηρία, χώρες οι οποίες αυξάνουν το ΑΕΠ τους, αυξάνεται ο πληθυσμός τους, ο πληθυσμός τους και την επαύριον θα διεκδικούν έναν νέο ρόλο, μια δυναμική στο τοπίο που διαμορφώνεται.

Συνεπώς, ο ένας άξονας είναι τι συμβαίνει παγκοσμίως. Η μεγάλη εικόνα. Υπάρχουν λοιπόν δύο πόλοι πέρα από τους περιφερειακούς. Ο ένας πόλος είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες μαζί με το ΝΑΤΟ και από την άλλη η Κίνα. Θα δούμε δηλαδή τα επόμενα χρόνια ότι οι χώρες θα συσπειρώνονται γύρω από αυτούς τους μεγάλους πόλους. Φυσικά, υπό το πρίσμα της αμφισβήτησης την οποία προείπα.

Πάμε λίγο στην περιοχή. Αυτή τη στιγμή τι παρατηρούμε; Παρατηρήσαμε όλα αυτά τα χρόνια από την διοίκηση Τραμπ και μετέπειτα, κάτι το οποίο ανέφερε ο κ. Γεωργούσης. Τις συμφωνίες του Αβραάμ, οι οποίες είναι οι ειρηνευτικές συμφωνίες μεταξύ του Ισραήλ με χώρες όπως το Σουδάν, το Μαρόκο, το Μπαχρέιν, αλλά και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.

Ποιος ήταν ο απώτερος σκοπός των συμφωνιών του Αβραάμ; Φυσικά, η αναγνώριση του ισραηλινού κράτους και η συνθήκη ειρήνης μεταξύ Σαουδικής Αραβίας και Ισραήλ, κάτι το οποίο πριν κάποια χρόνια θα φαινόταν εξωπραγματικό ή και ουτοπικό μπορούσε να πει κανείς. Ο βηματισμός συνεπώς ήταν αυτός. Ένα κράτος όπως το Ισραήλ, το οποίο βρίσκεται μόλις στο 7ο 26ο έτος της ιστορίας του, από το 1948, όταν και ιδρύθηκε.

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι σε ιστορικούς χρόνους είναι ΕΦΗΒΙΚΟ κράτος με ό, τι καλό και κακό συνεπάγεται σε ένα κράτος με τόσο σύντομη ιστορία, διαδρομή και πορεία, όπου αυτή τη στιγμή επιζητεί ειρήνευση, επιζητεί μία εμπεδωμένη κανονικότητα και μία συνθήκη κανονικοποίησης στην περιοχή, όπου να θυμίσουμε γιατί όλοι μας ακούμε αναλύσεις, παρακολουθούμε διάφορους αναλυτές κτλ.

Ποια είναι η ειδοποιός διαφορά εδώ και ποια είναι η διαφορά του Ισραήλ και της περιοχής με άλλες διαμάχες; Ότι οι όμορες χώρες, οι γειτονικές χώρες του Ισραήλ, δεν επιζητούν ένα *modus vivendi*, ένα *modus* απέραντο με το Ισραήλ, επιζητούν τον αφανισμό του. Γι αυτό και αποκτά έναν διαφορετικό χαρακτήρα η συγκεκριμένη διαμάχη. Και όσον αφορά στο πού βαδίζουμε πλέον.

Θα ήθελα να θίξω κάτι το οποίο είναι φαντάζομαι διαφορετικό από ότι προειπώθηκε και από τον κύριο Γεωργούση. Τι γίνεται τα επόμενα χρόνια; Δηλαδή ο τρόπος που ο Νετανιάχου και το Ισραήλ χειρίζεται την κατάσταση στην περιοχή, η οποία πια είναι ο αφανισμός της Χαμάς, της Χεζμπολάχ, την δολοφονία των ανώτερων κεφαλών των σιιτικών και σουνιτικών οργανώσεων της περιοχής με στόχο να επιτευχθεί βραχυπρόθεσμα μια ειρήνη στην περιοχή.

Κατά τη δική μου κρίση και εκτίμηση, ο τρόπος με τον οποίο το Ισραήλ χειρίζεται την κατάσταση μπορεί βραχυπρόθεσμα, όπως είπα, να αποβεί ωφέλιμος. Αλλά τι θα γίνει μακροπρόθεσμα; Τι θα γίνει όταν θα έχουμε τη μεγάλη εικόνα μετά από 20 χρόνια; Με αυτό θέλω να πω ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι, οι νέοι στην περιοχή αναφέρομαι στη Γάζα, αναφέρομαι στο νότιο Λίβανο, οι οποίοι τα τελευταία το τελευταίο διάστημα, από την 7η Οκτωβρίου και έπειτα, βλέπουν συγγενείς τους και ανθρώπους του κοντινού τους περιβάλλοντος να χάνονται.

Πώς πιστεύεται ότι θα πορευθούν στη ζωή τους τα επόμενα χρόνια; Δεν θα διατρανώσουν ένα έντονο μένος εναντίον του λαού και της ηγεσίας του Ισραήλ. Και αυτό το οποίο έχει σημασία να υπογραμμίσουμε είναι πως κατά τη δική μου κρίση, ο τρόπος με τον οποίο το Ισραήλ επιδιώκει την ειρήνη και την εμπέδωση των συνόρων του στην περιοχή ενδεχομένως να αποβεί εσφαλμένος μακροπρόθεσμα, γιατί η ηγεσία και η διοίκηση Νετανιάχου δεν λαμβάνει υπόψιν όσο θα έπρεπε τον πληθυσμό αυτόν, ο οποίος είπαμε ότι έχουμε 4.000.000 Παλαιστίνιους στη Δυτική Όχθη και 2 - 2,5 περίπου στη Γάζα. Με τον ρυθμό αύξησης του πληθυσμού των Παλαιστίνιων να είναι πιο υψηλός συγκριτικά με τον αντίστοιχο των Ισραηλινών, το οποίο έχει ιδιαίτερη σημασία αν θέλουμε να βλέπουμε τα πράγματα πιο βαθιά, μην κάνοντας μια επιδερμική ανάλυση στο πού οδεύουμε τα επόμενα χρόνια.

Συνεπώς, το Ισραήλ θα πρέπει να αναπτύξει μια στρατηγική η οποία τα επόμενα χρόνια θα οδηγήσει σε μια ειρήνευση.

Προσωπικά πιστεύω ότι η ίδρυση Παλαιστινιακού κράτους δεν είναι κάτι το οποίο θέλει η μια πλευρά συγκεκριμένα και πρέπει να κατευθυνθούμε προς αυτήν υποχρεωτικά, αλλά είναι ένας τρόπος να επιτευχθεί πράγματι και να εμπεδωθεί μια ειρήνη με τις όποιες δυσκολίες.

Να θυμίσουμε ότι στη διοίκηση Τραμπ είχε γίνει μια προσπάθεια προς την ίδρυση Παλαιστινιακού κράτους, η οποία βέβαια ήταν εντελώς ασύμφορη προς την Παλαιστίνη. Ήταν ένα σχέδιο το οποίο ήταν ιδιαίτερα ευνοϊκό προς το Ισραήλ, όπου του παραχωρούσε πάρα πολλά εδάφη.

Και το αποτέλεσμα του σχεδίου αυτού ήταν ένα πολύ μικρό παλαιστινιακό κράτος, χωρίς ιδιαίτερη δυναμική, χωρίς πρόσβαση σε πόρους κλπ.

Συνεπώς, νομίζω ότι το επόμενο διάστημα, κάποια στιγμή, πράγματι, γιατί ο πόλεμος αυτός δεν είναι επιθυμητός από όλους. Το Ιράν δεν επιθυμεί την επέκταση και τη γενίκευση του πολέμου. Δεν επιθυμεί αυτή η περιφερειακή σύρραξη, όπως εξελίσσεται να γίνει παγκόσμια. Συνεπώς, νομίζω ότι θα δούμε το επόμενο διάστημα. Εξαρτάται βέβαια και από το πώς θα απαντήσει το Ισραήλ στα αντίποινα του Ιράν με τα δικά του αντίποινα και πώς αν θα πάμε σε μια εξομάλυνση.

Βλέποντας όμως ότι το επόμενο διάστημα θα χρειαστεί να υπάρξει μια συνθηκολόγηση, η συνθηκολόγηση αυτή δεν πρόκειται να έχει μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα χωρίς ένα εμπεδωμένο παλαιστινιακό κράτος, με την σύμφωνη γνώμη και των γειτονικών περιφερειακών δυνάμεων, όπως είναι η Αίγυπτος, όπως είναι η Σαουδική Αραβία, όπως είναι η Ιορδανία, αλλά φυσικά και με την σύμφωνη γνώμη και την προστασία των Ηνωμένων Πολιτειών και του ΟΗΕ.

Έτσι, νομίζω ότι μακροπρόθεσμα αυτή η περιοχή θα μπορέσει να αποκτήσει μια κανονικότητα, όσο και αν αυτό φαντάζει ουτοπικό. Όχι τώρα. Πάμε τώρα όμως στην Ελλάδα.

Γιατί παρακολουθώντας πολλές αναλύσεις διαφόρων αναλυτών, δημοσιολόγων μου αφήνεται ένα αποτύπωμα, ότι νομίζουμε ότι τα γεγονότα της Μέσης Ανατολής απέχουν πολύ μακριά από τη χώρα μας, ότι ό, τι συμβαίνει αυτή τη στιγμή στην περιοχή. Είναι κάτι που δεν μας απασχολεί. Δεν μας αφορά, δεν μας αγγίζει και δεν έχει συνέπειες για την Ελλάδα και την Κύπρο.

Να πούμε ότι το Τελ Αβίβ και ο Νότιος Λίβανος, η Βηρυτός απέχουν από την Αττική και την Αθήνα 1200 και 1300 χιλιόμετρα και από τη Λευκωσία μόλις 200 και 300.

Αν θέλουμε να βάλουμε και άλλη μία παράμετρο λοιπόν στη συζήτησή μας, δηλαδή τη σύμπλεξη και τη σχέση, τον συσχετισμό της χώρας μας με την περιοχή, το οποίο νομίζω έχει αξία, είναι πρωτίστως η ασφάλεια της Κύπρου, το οποίο νομίζω είναι μείζον ζήτημα. Και φυσικά αυτό δεν είναι ένα ζήτημα διμερές, ένα ζήτημα το οποίο αφορά μόνο την Ελλάδα ή την Κύπρο, αλλά είναι ένα βαθιά ευρωπαϊκό ζήτημα και ως τέτοιο ζήτημα θα πρέπει να παρουσιάσετε.

Ένα δεύτερο ζήτημα είναι οι προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές. Θα το δούμε μπροστά μας αύριο. Θα το δούμε πολύ σύντομα μπροστά μας. Και δεν πρέπει να απουσιάζει από το δημόσιο διάλογο. Πρέπει από τώρα να αξιολογήσουμε και να εκτιμήσουμε τις συνέπειες μιας παρατεταμένης έντασης στην περιοχή.

Γιατί να εξηγήσουμε και να πούμε ότι 80.000 άνθρωποι έχουν αναγκαστεί να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους στο βόρειο Ισραήλ και πάρα πολλοί χιλιάδες άνθρωποι από το Λίβανο αναγκάζονται να αφήσουν τα σπίτια τους λόγω του πολέμου. Αυτοί οι άνθρωποι δεν είναι μετανάστες, οι οποίοι θα

έρθουν προς την Ευρώπη επιδιώκοντας να πάνε στη Γερμανία, στη Δανία ή στη Γαλλία αναζητώντας ένα καλύτερο μέλλον. Αλλά θα είναι πρόσφυγες οι οποίοι λόγω πολέμου αναγκάζονται να αφήσουν τις περιουσίες τους.

Είναι άνθρωποι δηλαδή που δεν μπορούμε να μην τους υποδεχτούμε στη χώρα μας ως πρόσφυγες πολέμου.

Μια τρίτη παράμετρος, η οποία Ελπίζω να μην την αντιμετωπίσουμε ούτε στην Ελλάδα ούτε στην Ευρώπη. Είναι ο κίνδυνος τρομοκρατικών χτυπημάτων. Είπαμε και προηγουμένως ότι υπάρχει μια έντονη ριζοσπαστικοποίηση, η οποία δεν πρέπει να υποτιμηθεί.

Όχι μόνο εντός της περιοχής. Γιατί έχω πει πολλές φορές και νομίζω έχει σημασία ότι η παγκόσμια βία εκπηγάξει, εκπορεύεται από τη Μέση Ανατολή. Από αυτή τη γεωγραφική περιοχή εκπηγάξει η παγκόσμια βία. Συνεπώς, είναι πολύ πιθανό, το απεύχομαι, να δούμε το επόμενο διάστημα ξανά τρομοκρατικά χτυπήματα στην Ευρώπη λόγω των γεγονότων της Μέσης Ανατολής. Αυτό δεν πρέπει να υποτιμηθεί.

Και θα κλείσω κάνοντας και μια γέφυρα, γιατί φαντάζομαι ο αγαπητός κ. Δεσποτόπουλος θα αναφερθεί και στην επόμενη αμερικανική ηγεσία και στο πώς οι αμερικανικές εκλογές θα επηρεάσουν τα γεγονότα στη Μέση Ανατολή.

Νομίζω ότι η βασική διαφορά μεταξύ Καμάλα Χάρις και Ντόναλντ Τραμπ είναι η αντιμετώπιση όχι μόνο προς το Ισραήλ, αλλά και ως προς τον ανθρωπιστικό παράγοντα.

Εκτιμώ δηλαδή ότι ενώ από τη μία θα έχουμε, ενώ από τη μία ξέρουμε ότι η αμερικανική πολιτική είναι ενιαία και η εξωτερική της πολιτική είναι σταθερή ανεξαρτήτως Δημοκρατικών ή Ρεπουμπλικάνων, νομίζω ότι σε μία επικράτηση Τραμπ θα δούμε μία αναφανδόν άνευ όρων στήριξη προς το Ισραήλ, το οποίο δεν είναι απαραίτητα θετικό αν μιλάμε για μία κατεύθυνση ειρήνευσης στην περιοχή.

Και από την άλλη νομίζω ότι οι Δημοκρατικοί θα συνεχίσουν την πολιτική Μπάιντεν. Ο οποίος έχει μεγάλη εμπειρία στην και στην περιοχή και στα γεγονότα και στην ιστορία της περιοχής και νομίζω ότι ενδεχομένως μία διοίκηση Δημοκρατικών θα λάβει υπόψιν και τον ανθρωπιστικό παράγοντα που δεν πρέπει να υποτιμάται.

Άλλο το εθνικό συμφέρον και για τη χώρα μας. Άλλο όμως ότι πρέπει ότι δεν πρέπει να κλείνουμε τα μάτια μας στην ανθρωπιστική τραγωδία που διαδραματίζεται. Και νομίζω ότι ενδεχομένως μια ηγεσία δημοκρατικών θα δώσει πιο εύκολα μια λύση στο δυσεπίλυτο και ακανθώδες και δαιδαλώδες ζήτημα της περιοχής.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Και με αυτά λεχθέντα θα προχωρήσουμε στον τρίτο εκλεκτό καλεσμένο και ομιλητή μας, τον κύριο Αλέξανδρο Δεσποτόπουλου.

Αλέξανδρος Δεσποτόπουλος:

Να καλησπερίσω και εγώ με την σειρά μου. Ελπίζω να με ακούτε καλά και να ευχαριστήσω θερμά που έχω την δυνατότητα να βρίσκομαι σήμερα μαζί σας, ανάμεσα σε εκλεκτούς συνομιλητές αλλά φυσικά και σε ένα εκλεκτό ακροατήριο. Έχει νομίζω σημασία να δούμε γιατί συμβαίνουν σήμερα αυτά στη Μέση Ανατολή.

Τι ήταν αυτό που πυροδότησε τη σημερινή κατάσταση. Είχαμε να δούμε έναν πόλεμο στη Μέση Ανατολή αρκετές δεκαετίες μεγάλου εύρους που να εμπλέκει περισσότερο από δύο χώρες. Αυτό που νομίζω ότι πυροδότησε την επίθεση της Χαμάς στο Ισραήλ ήταν η προσέγγιση του Ισραήλ με τα κράτη της γύρω περιοχής.

Είχε ήδη προηγηθεί η εξομάλυνση με την Αίγυπτο. Είχαμε αναγνωρίσει τις σχέσεις τους. Το 2000, αν θυμάμαι καλά, είχαμε την αλληλο αναγνώριση μεταξύ Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων και του Ισραήλ.

Είχε προηγηθεί η Ιορδανία και ήμασταν πολύ κοντά στο να ολοκληρώσει να ολοκληρωθεί η αποκατάσταση των σχέσεων του Ισραήλ με τις περισσότερες χώρες, όχι όλες βέβαια με τις περισσότερες χώρες και με πολλές χώρες της περιοχής. Να σκεφτούμε ότι αυτό κατά την γέννηση του κράτους του Ισραήλ ήταν αδιανόητο, όπως είπε ο κ. Τζανιδάκης. Το Ισραήλ ανακηρύχθηκε ως κράτος το 1948. Την αμέσως επόμενη μέρα το σύνολο σχεδόν των αραβικών κρατών 6-7 αραβικά κράτη κήρυξαν αμέσως πόλεμο στο Ισραήλ.

Άρα τι κατάλαβε η Χαμάς; Κατάλαβε ότι όσο περνάει ο καιρός θα λιγοστεύουν οι υποστηρικτές στη Μέση Ανατολή των Παλαιστινίων και της ίδιας της οργάνωσης. Ήδη είχαμε σχέσεις των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, όπως είπαμε και άλλων χωρών και ήμασταν πολύ κοντά στην υπογραφή σχετικών συμβάσεων αναγνώρισης και με άλλες χώρες, όπως τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, κάτι που είχε θορυβήσει τη Χαμάς.

Άρα θεώρησε ότι είχε ένα παράθυρο ευκαιρίας πια να κινητοποιήσει τον αραβικό κόσμο. Δεν το κατάφερε, πρέπει να πούμε. Ενδεικτικό είναι ότι όταν έκανε την πρώτη επίθεση το Ιράν, αυτή του συμβολικού χαρακτήρα επίθεση στο Ισραήλ, την πυραυλική. Η Αίγυπτος και η Ιορδανία έκλεισαν τον εναέριο χώρο τους. Όχι, δηλαδή. Όχι μόνο δεν υποστήριξαν το Ιράν, όχι μόνο δεν στάθηκαν στο πλευρό της Χαμάς, της Χεζμπολάχ κτλ, αλλά σιωπηρά στάθηκαν στο πλευρό του Ισραήλ ή τέλος πάντων προσπάθησαν να κρατήσουν μια στάση ουδετερότητας.

Κάτι τέτοιο θα ήταν αδιανόητο τη δεκαετία του 50 ή το 67 στον πόλεμο των Έξι Ημερών. Ακόμα και στη δεκαετία του 70.

Φάνηκε λοιπόν ότι η Χαμάς, ως προς το κομμάτι του να ενεργοποιήσει το σύνολο του αραβικού κόσμου εναντίον του Ισραήλ, δεν τα είπε. Δεν τα κατάφερε. Δεν το πέτυχε. Πέτυχε βέβαια να υπάρχει μια ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης κυρίως λόγω της σφοδρής απερίθωτης του Ισραήλ. Και τώρα βρισκόμαστε σε μια κατάσταση όπου έχουμε μια τοπική διένεξη στη Λωρίδα της Γάζας, η οποία η τοπική αυτή διένεξη ενεργοποίησε το μέτωπο του Ισραήλ και του Λιβάνου λόγω της Χεζμπολάχ.

Και βρισκόμαστε σε μια κατάσταση που σήμερα το Ισραήλ κάνει εκκαθάριση των δύο τρομοκρατικών οργανώσεων, με πολλές βέβαια παράπλευρες απώλειες και αμάχων. Και ανθρωπιστική κρίση φυσικά υπάρχουν αυτά δεν τα παραβλέπω, αλλά κάνει μια εκκαθάριση των δύο αυτών ομάδων των δύο ομάδων όπου λειτουργούσαν για το για την, για το Ιράν και την Τουρκία.

Επίσης, μην ξεχνάμε ότι η Χαμάς δεν είχε την έδρα της στην Λωρίδα της Γάζας, είχε την έδρα της στην Τουρκία, υποστηριζόταν και υποστηρίζεται από την Τουρκία οικονομικά. Τι είχε καταφέρει λοιπόν το Ιράν και η Τουρκία, ενώ δεν έχουν σύνορα με το Ισραήλ; Μέσω των δύο αυτών δορυφορικών ομάδων να πιέζουν το Ισραήλ στα σύνορά του;

Βρισκόμαστε λοιπόν τώρα σε μια κατάσταση που έχουμε την ανησυχία ότι η τοπική αυτή σύγκρουση ή οι τοπικές αυτές συγκρούσεις μπορούν να λάβουν μια μεγάλη περιφερειακή διάσταση, μια περιφερειακή διάσταση, η οποία θα εμπλέκει πια σε έναν μεγάλο πόλεμο το Ισραήλ με το Ιράν.

Υπάρχουν οι προϋποθέσεις για κάτι τέτοιο; Το Ισραήλ μάλλον θα το ήθελε. Το Ισραήλ αντιλαμβάνεται το Ιράν σαν έναν μεγάλο κίνδυνο και τον αντιλαμβάνεται σαν έναν μεγάλο κίνδυνο, διότι το Ιράν βρίσκεται σε μια διαδικασία απόκτησης πυρηνικών όπλων, εμπλουτισμού ουρανίου κτλ.

Καταλαβαίνει λοιπόν το Ισραήλ ότι αν ολοκληρωθεί το πρόγραμμα αυτό, τότε θα είναι πάρα πολύ δύσκολο. Θα χάσει το πλεονέκτημα το στρατιωτικό και επιχειρησιακό που έχει σήμερα έναντι αυτού του μεγάλου εχθρού.

Τι το κρατάει όμως; Το κρατάνε οι σύμμαχοι; Οι Ηνωμένες Πολιτείες πιέζουν το Ισραήλ ώστε να μην παρασύρει την περιοχή σε έναν μεγάλο πόλεμο, διότι μετά θα δημιουργηθεί ένα ντόμινο εξελίξεων. Πιθανά να παρασυρθεί η Συρία, το Ιράκ, δηλαδή να έχουμε μετά εμπλεκόμενους και τους Τούρκους ή να έχουμε εμπλεκόμενους τους Ρώσους. Μετά μπορεί να δημιουργηθούν προϋποθέσεις πια για μια παγκόσμια σύρραξη.

Άρα υπάρχει μια μεγάλη πίεση από τους Αμερικανούς, οι οποίοι στηρίζουν μεν τους Ισραηλινούς, αλλά τους έχουν ξεκαθαρίσει ότι δεν θέλουν σε καμία περίπτωση, ειδικά και με το ουκρανικό ανοικτό, να έχουμε μια τέλος πάντων έναν πόλεμο μιας τέτοιας έκτασης που μπορεί να κλιμακωθεί πια σε μια παγκόσμια σύρραξη.

Έχει ενδιαφέρον να δούμε και πού στέκεται η Τουρκία σε όλα αυτά. Η Τουρκία υποστήριξε τη Χαμάς, λιγότερο τη Χεζμπολάχ. Κυρίως την υποστήριξε το Ιράν για να περιορίσει τη δράση του Ισραήλ στη Μεσόγειο.

Η Τουρκία έβλεπε το Ισραήλ σαν έναν μεγάλο ενεργειακό ανταγωνιστή, όπου έχει προσεταιριστεί και την Αίγυπτο. Συνεννοείται και με την Ελλάδα, την Κύπρο και την Ιταλία για τα ενεργειακά.

Και τι έκανε; Υποστήριξε τη Χαμάς προκειμένου να πιέζει το Ισραήλ και να το έχει απασχολημένο με εσωτερικά ζητήματα ή τέλος πάντων ζητήματα εξωτερικά συνοριακά.

Δεν είναι τυχαίο ότι η Τουρκία, στο πλαίσιο της υποστήριξης της Χαμάς, πίεζε τη Χαμάς το 2021 και ήταν πολύ κοντά στο να υπογράψουν ένα μνημόνιο στα πρώτα βήματα του τουρκολιβικού μνημονίου. Ένα μνημόνιο μεταξύ δήθεν Παλαιστίνης, της Λωρίδας της Γάζας και της Τουρκίας, οριοθέτησης ΑΟΖ Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης αλά τούρκα. Όπως έγινε και με το παράνομο τουρκολιβικό μνημόνιο, προκειμένου να ξεπεραστούν οι οριοθέτησης ΑΟΖ νόμιμες που είχε κάνει η Κυπριακή Δημοκρατία με το Ισραήλ, το Ισραήλ με το Λίβανο κτλ.

Όταν λοιπόν ο Τούρκος Πρόεδρος πριν λίγες βδομάδες είπε ότι είμαστε ο επόμενος στόχος του Ισραήλ, προφανώς δεν εννοούσε στρατιωτικός στόχος. Δεν εκτιμάμε κάτι τέτοιο. Όμως υπάρχει μεγάλη πίεση στην Τουρκία αυτή τη στιγμή από το Ισραήλ, διότι ανταποδίδει την πολιτική τόσων ετών των Τούρκων με το ίδιο νόμισμα. Προσπαθεί δηλαδή να υποστηρίξει τους Κούρδους της περιοχής, οι οποίοι προωθώντας το κουρδικό κράτος δημιουργεί προβλήματα και στην Τουρκία, στο Ιράν και δευτερευόντως στη Συρία και στο Ιράκ.

Δεν είναι τυχαίο ότι πριν μερικές μέρες ο γιος Νετανιάχου ανάρτησε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ένα χάρτη του Μεγάλου Κουρδιστάν, το οποίο περιλαμβάνει και εδάφη της Τουρκίας, της Συρίας, του Ιράκ και φυσικά του Ιράν.

Βλέπουμε λοιπόν πως πράγματα που εξελίσσονται, εξελίσσονται στη Μέση Ανατολή, μας επηρεάζουν άμεσα και επηρεάζουν άμεσα τους γείτονές μας.

Μην ξεχνάμε επίσης δύο ακόμα πράγματα Η είχαμε ευθεία απειλή της Κύπρου από την τρομοκρατική Χεζμπολάχ για χτύπημα.

Μην ξεχνάμε επίσης ότι τρομοκράτες εξτρεμιστές, οι λεγόμενοι μουτζαχεντίν, πολέμησαν στον πόλεμο της Γιουγκοσλαβίας δίπλα στους ισλαμιστές, δίπλα στους μουσουλμάνους εναντίον των Σέρβων. Δηλαδή η παρέμβαση των ομάδων αυτών έχει φτάσει και στην πρόσφατη ιστορία μας, ακόμα και μέσα στα Βαλκάνια.

Γι αυτό παρακολουθούμε με μεγάλη προσοχή τις σκέψεις της Αλβανίας να δημιουργήσει ένα ανεξάρτητο κρατίδιο ισλαμικό. Εντός των Τιράνων. Όλο αυτό λοιπόν το πλαίσιο που έχει δημιουργηθεί έχει δημιουργήσει μία κίνδυνο κατάσταση. Εγώ δεν νομίζω ότι τα πράγματα θα φτάσουν σε έναν περιφερειακό πόλεμο.

Νομίζω ότι θα έχουμε μία απάντηση του Ισραήλ που θα χτυπήσει εγκαταστάσεις στρατιωτικές μεν, αλλά όχι πετρελαϊκές, ούτε και πυρηνικές. Παρ όλα αυτά όμως, δεν μπορούμε να κοιμόμαστε ήσυχοι όσο όλο αυτό το πράγμα βρίσκεται σε εξέλιξη. Δεν θα θελα να επεκταθώ παραπάνω, να σας κουράσω. Προσπάθησα να είμαι όσο πιο σύντομος μπορούσα, να μοιραστώ κάποιες σκέψεις ώστε να έχουμε το χρόνο να συζητήσουμε, να απαντήσουμε σε ερωτήσεις κτλ.

Είμαι στη διάθεσή σας.

Συντονιστής:

Ξεκινώντας βλέπω ότι η πρώτη ερώτηση από τον κ. Γιάννη Τέντζερη είναι: Πόσο βραχυκύκλωμα είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής λόγω εκλογών στις 5 Νοε για τη φωτιά που εξαπλώνεται ανεξέλεγκτα;

Γεωργούσης: Είναι γεγονός ότι οι επικείμενες εκλογές του Νοεμβρίου στις Ηνωμένες Πολιτείες έχουν δημιουργήσει κάποια θα έλεγα, ευαισθησία στη λήψη αποφάσεων και το κάθε κόμμα, ο κάθε υποψήφιος, Ρεπουμπλικάνος ή Δημοκρατικός, σκέφτεται και το αποτέλεσμα των εκλογών προκειμένου να πάρει μία απόφαση σχετικά με τα εξωτερικά θέματα των Ηνωμένων Πολιτειών. Όμως να μην ξεχνάμε ότι και τα δύο κόμματα, ίσως από διαφορετικούς δρόμους, θα υποστηρίξουν την υπόθεση Ισραήλ. Είναι ο βασικός σύμμαχος των Ηνωμένων Πολιτειών στην περιοχή. Δεν υπάρχει περίπτωση να τον αφήσουνε τώρα. Η κατάσταση αυτή τη στιγμή απ ότι φαίνεται δεν είναι ανεξέλεγκτη.

Αντίθετα, εγώ έχω την αίσθηση ότι είναι σχετικά ελεγχόμενη, σχετικά ελεγχόμενη, υπό την έννοια ότι οι δύο τρομοκρατικές οργανώσεις, όσα δίκια και να έχουν, δεν πρέπει να δρουν όπως δρουν και επομένως δεν θα φέρουν αντίσταση και αντίρρηση στα ισραηλινά της εξάλειψη. Όσον αφορά όμως την σύγκρουση με το Ιράν, βλέπουμε ότι απαγορεύουν πολλά πράγματα στο Ισραήλ σε τρόπο επέμβασης. Ευχαριστώ.

Προχωράμε λοιπόν στη δεύτερη ερώτηση από την κυρία Αικατερίνη Δαουτάκου. Η ερώτηση απευθύνεται στον κύριο Τζανετάκη. Πιστεύετε ότι οι τρίτες χώρες Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος καλώς κρατούν ισορροπίες στη συγκεκριμένη διένεξη λόγω εισαγόμενης διεθνούς τρομοκρατίας; Θα έχουμε πάλι φαινόμενα τρομοκρατίας όπως του 70, του 80 και του 90.

Τζανιδάκης: Κοιτάζτε, η στάση νομίζω, κατ' αρχάς, αυτό το κλίμα που μπορούμε να χαρακτηρίσουμε και ενδεχομένως και ήπιο και φιλικό υπό κάποιες προϋποθέσεις μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, το οποίο εμπεδώθηκε από τους καταστροφικούς σεισμούς του Φεβρουαρίου του 2003, κρατεί έως σήμερα.

Δεν υφίσταται νομίζω, μόνο επειδή η Τουρκία έχει κάποιες επιδιώξεις αναφορικά με εξοπλισμό ενδεχομένως ή επειδή και την Ελλάδα φυσικά και την ευνοεί. Την ευνοούν τα ήρεμα νερά μεταξύ στο Αιγαίο.

Νομίζω ότι τα γεγονότα, η ένταση και τα δυνητικά προβλήματα που μπορεί να επιφέρουν τα όσα εκτυλίσσονται αυτή τη στιγμή στην ευρύτερη γειτονιά μας, νομίζω έχουν διαδραματίσει έναν καθοριστικό ρόλο σε αυτό το ήπιο κλίμα που υπάρχει αυτή τη στιγμή.

Και φυσικά έχει αξία να υπογραμμίσουμε ότι είναι ωφέλιμο να παραταθεί αυτό το κλίμα, γιατί κανείς, ούτε νομίζω η Τουρκία, αλλά ούτε και εμείς θέλουμε να γυρίσουμε στην εποχή του. Θα έρθουμε μία νύχτα ξαφνικά με τόση ένταση στην περιοχή. Η Τουρκία δεν έχει κανένα λόγο να ανοίξει ένα ακόμα μέτωπο, το χρέος της.

Και πλατειάζω λίγο, αλλά θα καταλήξω, με συγχωρείτε γι αυτό, αλλά νομίζω έχει αξία ότι η Ελλάδα δεν μπορεί στο βωμό του ήπιου κλίματος να μη βάζει όρους και να μην έχει απαιτήσεις και να έχει μία άποψη και μία κινητικότητα του τύπου ότι θα κάνω τα πάντα για το ήπιο κλίμα. Φυσικά και δεν είναι αυτός ο σκοπός, αλλά αυτή τη στιγμή είναι ευνοϊκό.

Νομίζω ότι όλα έχουν να κάνουν και με τα γεγονότα στη Μέση Ανατολή. Είναι πολύ πιθανό, όπως είπα και στην τοποθέτησή μου προηγουμένως, να αντιμετωπίσουμε κίνδυνο τρομοκρατικών επιθέσεων λόγω της έντασης στην περιοχή.

Το ζήτημα είναι όμως ότι ως Ευρώπη τι γίνεται προκειμένου να περιοριστούν και οι ροές; Γιατί ένα μεγάλο μέρος το έχουμε δει σε πάρα πολλές περιπτώσεις να το λέμε ανοιχτά, ότι πολύ ένα πολύ μεγάλο μέρος τρομοκρατών, οι οποίοι επιχειρούν τέτοια χτυπήματα και πλήγματα στην Ευρώπη, περνάνε μέσα από την Τουρκία, την Κύπρο και τη χώρα μας για να καταλήξουν στην Κεντρική Ευρώπη.

Νομίζω έχει σημασία ο έλεγχος των συνόρων, ο ρόλος της Ευρώπης. Νομίζω οι περισσότεροι γνωρίζετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί με πολλά δισ την Τουρκία τα τελευταία χρόνια, ειδικά από το 15 και έπειτα, κυρίως το 15, με σκοπό να προστατεύει, να διαφυλάσσει τα σύνορα και να ελέγχει τις ροές. Είδαμε πρόσφατα τη Διακήρυξη των Αθηνών. Περίπου τέτοια εποχή πέρυσι, η οποία ορίζει ότι θα υπάρχει εκπρόσωπος του Λιμενικού και στη Σμύρνη από την ελληνική πλευρά και στη Λέσβο από την τουρκική πλευρά.

Πρέπει να υπάρχει λοιπόν μια σύμπνοια και για τις προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές, αλλά και μία ευρωπαϊκή πολιτική, όχι μία ελληνική πολιτική, μία αμιγώς ευρωπαϊκή, για την αντιμετώπιση και του μεταναστευτικού, αλλά και του ζητήματος των τρομοκρατικών επιθέσεων. Αυτά δεν είναι δύο διαφορετικά ζητήματα. Είναι αλληλένδετα εν πολλοίς.

Γιώργος Παπαπολυχρονίου: Αν δεν κάνω λάθος, αναφέρει η ανακοίνωση του IMO τον Σεπτέμβριο του 2023, με δεδομένο ότι θα είναι ανταγωνιστικός **στο One Belt One Road EurActiv**

και άρα εναντίον συμφερόντων χωρών, συμπεριλαμβανομένης και της Τουρκίας, έπαιξε ρόλο στην επιλογή της χρονικής στιγμής που εκδηλώθηκε η επίθεση της Χαμάς.

Γεωργούσης: Έχω την αίσθηση ότι η επίθεση της Χαμάς είχε σχέση μόνο με το συμφέρον της και όχι με τα τόσο μεγάλα συμφέροντα αυτής της κίνησης του Τελ Αβίβ. Κατά την άποψή μου, θα συμφωνήσω και με τους δύο κυρίους καθηγητές ότι οι συμφωνίες Αβραάμ στην ευρύτερη τους έκταση, όπως πήγαιναν να υλοποιηθούν, ήταν η κινητήριος δύναμη του κτυπήματος για να φέρει στην επιφάνεια το Παλαιστινιακό.

Η Χαμάς, για να τα λέμε με το όνομά τους, θα έχανε χρηματοδότες. Έπρεπε λοιπόν να διατηρήσει αυτή τη δυνατότητα ύπαρξης. Ευχαριστώ.

Δεσποτόπουλος: Να πούμε καταρχάς ότι η Κίνα, επειδή αναφερθήκαμε και στο One Belt One Road Initiative, είναι σε έχει έναν μεγάλο εμπορικό εταίρο που λέγεται Ευρώπη.

Μπορεί να αντιμετωπίζει δυσκολίες με το εμπόριο με τις Ηνωμένες Πολιτείες, αλλά δεν έχει κανένα λόγο αυτή τη στιγμή να εμπλακεί σε αυτή τη διένεξη, τουλάχιστον όχι ενεργά, διότι εκεί θα διακυβεύσει τα εμπορικά της συμφέροντα.

Ειδικά σε μια περίοδο που όντως με τον δημιουργείται ένας ανταγωνιστικός πόλος, αυτός της Ινδίας, που μάλιστα διεκδικούμε εμείς να είμαστε και μία το λιμάνι εισόδου ινδικών προϊόντων προς την Ευρώπη για να συνεχίσουν μετά Ιταλία, Γαλλία κτλ.

Άρα γιατί να εμπλακεί; Χαίρεται, χαίρεται, χαίρεται διότι καταλαβαίνει ότι ο μεγάλος εχθρός που είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες, οικονομικός εχθρός, τουλάχιστον για την ώρα, έχει έναν σύμμαχο σε περιπέτεια και την ίδια στιγμή έχει και ένα άλλο ανοιχτό μέτωπο, το οποίο είναι το ουκρανικό.

Άρα οτιδήποτε αποδυναμώνει τις Ηνωμένες Πολιτείες, τον μεγάλο πια ανταγωνιστή, οικονομικό και εμπορικό και γεωστρατηγικό, είναι μία χαρά για την Κίνα, η οποία όμως δεν έχει κανένα λόγο η ίδια να μπλεχτεί άμεσα.

Σημειώνουμε όμως ότι όταν ξεκίνησε η κρίση δεν ήταν μόνο οι Αμερικανοί, οι Βρετανοί ή οι Γάλλοι που στείλανε πλοία στην περιοχή, πολεμικά στείλανε, στείλανε πλοία. Και οι Κινέζοι και οι Ρώσοι δείχνοντας την παρουσία τους. Έχει ένα ενδιαφέρον για την Κίνα στο βαθμό που δεν θα πληγούν εγκαταστάσεις πετρελαϊκές του Ιράν από το Ισραήλ. Από τα 4 εκατομμύρια βαρέλια που βγάζει την ημέρα το Ιράν πετρελαίου, τα 2 πηγαίνουν προς την Κίνα. Είναι δηλαδή ένας βασικός τροφοδότης ενεργειακός το Ιράν προς την Κίνα. Σήμερα βέβαια αυτές τις μέρες δεν βγάζει τόσα.

Είδα το πρωί, έβγαλε κάπου 600.000 βαρέλια λόγω της κατάστασης, αλλά γενικά μιλώντας, αν πάμε ένα μήνα πριν θα δούμε ότι αυτή ήταν η παραγωγή. Μόνο γι αυτό ενδιαφέρεται η Κίνα μην της κοπεί η προμήθεια ή μην αλλάξει η τιμή του πετρελαίου. Το Ιράν ανέβασε την τιμή προς την Κίνα. Παρεμπιπτόντως 1 δολάριο σήμερα. Το οποίο είναι 1 δολάριο, είναι μια σημαντική αύξηση στην τιμή του πετρελαίου λόγω της μείωσης της παραγωγής. Η Ρωσία τώρα βλέπει τις εξελίξεις.

Έχει κατ αρχάς και αυτή, επιτρέψτε μου την έκφραση μια χαρά, διότι βλέπει ότι οι Δυτικοί που της έχουν δημιουργήσει όλα αυτά τα προβλήματα στην Ουκρανία έχουν και ένα δεύτερο μέτωπο. Η Ρωσία δεν έχει τα τελευταία χρόνια τόσο έντονη παρουσία όσο είχε τα προηγούμενα. Θέλω να πω δηλαδή ότι ναι, είναι παρούσα στη Συρία, για παράδειγμα, είναι παρούσα σε πολλές χώρες της περιοχής, αλλά έχοντας και ήδη ανοιχτό το ουκρανικό μέτωπο και αυτή δεν έχει κάποιο ιδιαίτερο

συμφέρον προκειμένου να παρέμβει και να ωθήσει τα πράγματα προς κάποια κατεύθυνση. Έχει και αυτή ένα όφελος, διότι εφόσον υπάρξει μια περαιτέρω ανατάραξη, αυτό θα σημαίνει ότι θα ανέβει η τιμή του πετρελαίου. Η τιμή του φυσικού αερίου και η ίδια θα ωφεληθεί από την αύξηση αυτή, διότι και η Ρωσία είναι μία χώρα εξαγωγής και πετρελαίου και φυσικού αερίου, αλλά νομίζω ότι τα συμφέροντά της στην περιοχή φτάνουν μέχρι εκεί. Δεν είναι τέτοια Που να δούμε για παράδειγμα, ρωσικά πλοία να κατεβαίνουν για να υπερασπιστούν το Ιράν ή να έχουμε μια μεγάλη αποστολή ή να έχουμε αποστολή Ρώσων στρατιωτών, όπως έχουμε για παράδειγμα αποστολή Αμερικανών στρατιωτών και οπλικών συστημάτων.

Τζανιδάκης: Να προσθέσω κι εγώ κάτι; Άκουσα με προσοχή τον κύριο Δεσποτόπουλου. Να εισάγω και εγώ στη συζήτηση ότι το Ιράν είναι η δεύτερη δύναμη παγκοσμίως σε αποθέματα πετρελαίου και αναφέρομαι σε στα αξιοποιήσιμα αποθέματα πετρελαίου και η τρίτη δύναμη παγκοσμίως στο φυσικό αέριο.

Όπως είπε ο κύριος Δεσποτόπουλος ο μεγαλύτερος χρηματοδότης και σαν χώρα του ιρανικού πετρελαίου είναι η Κίνα. Συνεπώς, μια περαιτέρω εμπλοκή του Ιράν, ένα πλήγμα του Ισραήλ σε πετρελαϊκές εγκαταστάσεις, το οποίο να είστε βέβαιοι ότι δεν πρόκειται να πραγματοποιηθεί. Αυτό νομίζω έχει ειπωθεί από πολλές πλευρές και οι λόγοι είναι προφανείς. Γιατί αν αυτή τη στιγμή το Ισραήλ επιτεθεί είτε σε πυρηνικά είτε σε πετρελαϊκές εγκαταστάσεις, αυτό θα σημαίνει αυτομάτως ότι και μία απάντηση του Ιράν και ένα πλήγμα ενδεχομένως σε αραβικές εγκαταστάσεις πετρελαίου, το οποίο το λιγότερο είναι η άνοδος της τιμής, το μεγαλύτερο είναι μία παγκόσμια επί μακρόθεν αστάθεια και ενδεχομένως και μία αλλαγή ισορροπιών στην περιοχή.

Να πω και για τη Ρωσία, κάτι το οποίο έχει αξία, όπως είπα και στην εναρκτήρια τοποθέτησή μου. Έχουμε φύγει πια από την εποχή που η Ρωσία ήταν μία κυρίαρχη δύναμη ισορροπίας ισχύος. Έχουν αλλάξει. Και ενδεικτικό παράδειγμα αυτού που λέω είναι η παρουσία της Ρωσίας στην Αφρική.

Το επόμενο διάστημα, νομίζω τα επόμενα χρόνια αυτό που θα δούμε στην Αφρική είναι ένα μοίρασμα αν θέλετε μεταξύ Κίνας που έχει παρουσία αρκετά έντονη αλλά και Ηνωμένων Πολιτειών. Η Ρωσία φθίνει, δεν έχει πλέον και δεν μπορεί να αναπτύξει τη δυναμική άλλων εποχών και αυτό το βλέπουμε συνεχώς.

Φυσικά, η Κίνα ευνοείται, όπως είπε ο κ. Δεσποτόπουλος, από τη συνθήκη που επικρατεί, καθώς αφενός, όπως είπα και εγώ, ο άλλος πόλος είναι δύο πόλοι στο νέο πολυπολικό σύστημα κυριαρχίας ΗΠΑ, ΝΑΤΟ και από την άλλη Κίνα βλέπει τον μεγαλύτερο ανταγωνιστή της να δαπανά κάθε χρόνο δεκάδες δισεκατομμύρια προς τα δύο πολεμικά μέτωπα.

Βλέπετε τις περίφημες οικονομικές βοήθειες του Κογκρέσου και προς την Ουκρανία, αλλά και προς το Ισραήλ. Αυτό είναι κάτι το οποίο κάνει την Κίνα να τρίβει τα χέρια της και νομίζω ότι δεν πρόκειται για κανέναν λόγο το επόμενο διάστημα να εμπλακεί πιο ενεργά.

Όπως είπε ο κος Δεσποτόπουλος, ούτε ρωσικά πλοία θα δούμε να πηγαίνουν να υποστηρίζουν το Ιράν, ούτε βέβαια και η Κίνα, όπως έχει διαμορφωθεί η κατάσταση, να έχει κάποιον πιο ενεργό ρόλο. Η Κίνα προτιμά την ουδετερότητα. Επί του παρόντος.

Γεωργούσης: Συμφωνώ απόλυτα με τις δύο τοποθετήσεις για το θέμα. Το μόνο που ήθελα να προσθέσω και να αν μπορούν οι δύο κύριοι καθηγητές να το σχολιάσουν ή κάποιος άλλος στην Καθημερινή της Κυριακής που μας πέρασε.

Ο καθηγητής ο κ. Καραγιάννης έβαλε ένα πολύ σοβαρό κατά την άποψή μου, θέμα υποστήριξης από την πλευρά της Ελλάδος και της Κύπρου των χριστιανικών πληθυσμών της περιοχής, κυρίως του Λιβάνου, αλλά και όχι μόνο. Είναι ένα λίγο περίπλοκο θέμα, αλλά η πολιτισμική, αν θέλετε, υποχρέωση της χώρας μας σε αυτή την οντότητα που δεν υποστηρίχτηκε δεόντως στον εμφύλιο της Συρίας.

Νομίζω ότι δεν πρέπει να ξανακάνουμε το ίδιο λάθος αν δημιουργηθούν τέτοιες ανάγκες να φιλοξενηθούν χριστιανικοί πληθυσμοί στην Κύπρο και στην Ελλάδα. Ευχαριστώ.

Δεσποτόπουλος: Είναι πολύ σημαντικό αυτό που λέει ο κύριος Γεωργούσης. Για να καταλάβουμε, στο Λίβανο αυτή τη στιγμή ένα περίπου 25% του πληθυσμού είναι χριστιανοί, οι οποίοι δεν θέλουν να έχουν καμία σχέση με τη Χεζμπολάχ. Δεν θέλουν να έχουν καμία σχέση με την κατάσταση την ισλαμική, ειδικά τη φονταμενταλιστική, που έχει δημιουργηθεί. Παράδειγμα: αν πάει κανείς στο Μπαχρέιν, στο Λίβανο, στα σπίτια μέσα πανηγύριζαν κυριολεκτικά για τον θάνατο του ηγέτη, τη Χεζμπολάχ. Επίσης μην ξεχνάμε ότι όλη η ευρύτερη περιοχή και οι Παλαιστίνιοι και πολλές απ αυτές τις περιοχές έχει περάσει από εκεί πριν την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η Βυζαντινή Ελληνική Αυτοκρατορία δηλαδή. Και από εκεί έχουν μείνει πάρα πολλές χριστιανικές ομάδες. Δεν μπορούμε εμείς αν οι ομάδες αυτές οι χριστιανικές χρειαστούν τη βοήθειά μας για άλλη μια φορά να κλείσουμε τα μάτια μας. Μιλάμε λοιπόν για μια κατάσταση δύσκολη μεν, διότι μαζί με τους χριστιανούς μπορεί να παρεισφρήσουν και άλλοι, αλλά από την άλλη οι μόνοι που μπορούμε πραγματικά να υποστηρίξουμε Λιβανέζους, ειδικά Χριστιανούς, είμαστε εμείς και η Κύπρος λόγω γεωγραφικής εγγύτητας και γενικώς θα πρέπει η Ελλάδα να ασχολείται πολύ σοβαρά με τα θέματα των χριστιανών στην ευρύτερη περιοχή.

Μπασαράς: Εγώ ευχαριστώ πολύ τους εισηγητές. Ήταν περιεκτικοί και ο ένας συμπλήρωσε τον άλλον και τους ευχαριστώ. Πολύ καλά έκανε ο κύριος Γεωργούσης που έφερε αυτή την πρόταση του Καραγιάννη στην Καθημερινή.

Γιατί κάποτε και οι χριστιανοί πρέπει να δείξουν μια μεγαλύτερη αλληλεγγύη μεταξύ τους και σίγουρα είναι η Ελλάδα και η Κύπρος κοντά στους Χριστιανούς του Λιβάνου, αλλά εκεί δεν πρέπει να μείνουν μακριά ιδιαίτερα οι Γάλλοι. Και μην ξεχνάμε ότι ο Λίβανος ήταν για μια ζωή προτεκτοράτο της Γαλλίας. Και ασφαλώς η Ευρωπαϊκή Ένωση που ελπίζουμε ότι χριστιανοκρατείται ακόμη.

Εγώ έχω μία ερώτηση και στους τρεις εισηγητές. Εγώ άρχισα τον χαιρετισμό μου και είπα **πότε θα τελειώσει αυτός ο πόλεμος και πότε θα κάνει ξαστεριά;** Εδώ φαίνονται καθαρά μερικά πράγματα και ανησυχίες. Ο ΟΗΕ έχει κάνει μέχρι τώρα αυτά που έπρεπε να κάνει; Σε αυτή την πυρκαγιά της Μέσης Ανατολής. Η Ευρωπαϊκή Ένωση τα έκανε;

Οι Ισραηλίτες από την άλλη μεριά, βλέπουν ότι χάνουν το μεγάλο ηθικό έρεισμα, ότι είναι ο πιο πολεμοδαρμένος λαός στην ανθρωπότητα. Αλλά με αυτά που γίνονται τόσο στην Γάζα όσο και στον Λίβανο και ιδιαίτερα με τους πολλούς αμάχους που σκοτώνονται, επηρεάζονται πάρα πολύ οι νέοι της Ευρώπης. Μήπως και αυτοί οι Ισραηλίτες κάνουν κάτι ίδιο που κάνανε και οι Ναζί κάποτε σε βάρος των Ισραηλιτών; Άρα εδώ χάνει το Ισραήλ.

Από την άλλη μεριά. Μην ξεχνάμε ότι μέσα στο Ισραήλ των 10 εκατομμυρίων είναι και καμιά 2 εκατομμύρια αραβοϊσραηλινοί. Αυτά τα 2 εκατομμύρια με τα άλλα 5-6 που είναι στη Γάζα και στη Δυτική Όχθη και τα άλλα 3 πόσα είναι; Το 60% περίπου στο Λίβανο δείχνουν ότι δεν αντέχουν να ανθίστανται. Και με άλλες λέξεις οι επιχειρησιακές δομές που έχουν δεν έχουν εξαφανιστεί από το από το χάρτη βλέπετε. Ένα χρόνο μετά ρίχνει ρουκέτες η Χαμάς έστω και λίγες, να αναφέρω, επίσης την τελευταία επιτυχία, εναντίον στρατοπέδου του Ισραήλ, της Χεζμπολάχ.

Φοβάμαι επίσης ότι και αυτός ο άξονας, έστω και των αδιάφορων στην αρχή ή καθημένων στη μέση και πιο κοντά στους Παλαιστίνιους δλδ της Κίνας και Ρωσίας, μαζί με την Τουρκία θα κρατήσουν και αυτοί τη φωτιά αναμμένη εκεί.

Προσθέστε, όπως είπαν οι εισηγητές μπαίνει στη μέση γερά και το Κουρδιστάν από την πλευρά του υιού Νετανιάχου.

Και επανέρχομαι πάλι στο ερώτημά μου. **Πότε βλέπετε ότι θα τελειώσει αυτός ο πόλεμος;** Και λάβετε υπόψιν ότι σε λίγους μήνες κλείνει τα 3 χρόνια ο πόλεμος στην Ουκρανία. Σχεδόν όσο ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος. Ευχαριστώ πολύ.

Γεωργούσης: Καταρχήν να εστιάσουμε στη Μέση Ανατολή, όπως ελέχθη ήδη. Εάν δεν επιτευχθεί ο βασικός στόχος που έχει θέσει ο πολιτικός στόχος που έχει θέσει ο Νετανιάχου, ο οποίος είναι μεν εθνικός στόχος αλλά είναι και προσωπικός του πολιτικός στόχος, δηλαδή η αδρανοποίηση Χαμάς και Χεζμπολάχ. Η σύγκρουση αυτή δεν θα τελειώσει. Θα τραβήξει. Δεν φοβάμαι επέκταση της σύγκρουσης με το Ιράν, διότι δεν συμφέρει ούτε το ένα ούτε το άλλο.

Να σημειώσω ότι εάν αληθεύουν οι πληροφορίες, το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν έχει ανασταλεί εδώ και ένα χρόνο. Και μην ξεχνάτε ότι επειδή το βασικό κριτήριο στις διακρατικές σχέσεις είναι τα κρατικά συμφέροντα, υπάρχουν υπόγειες επαφές μέσω άλλων ή και κατευθείαν με μεταξύ Ιράν, Ηνωμένων Πολιτειών, Αιγύπτου και ούτω καθεξής και όχι μόνο και Ρωσίας κτλ.

Επομένως, όλοι οι ενδιαφερόμενοι για το δικό τους συμφέρον έκαστος αυτή τη στιγμή οδηγούν τα πράγματα προς μια μη μεγαλύτερη σύγκρουση. Αλλά η Χεζμπολλάχ και η Χαμάς είναι προσωπικοί στόχοι του Ισραήλ.

Τώρα. Θα έλεγα, Τάσο, ότι η στάση του Ισραήλ απέναντι στο Παλαιστινιακό δεν είναι ούτε αγία, ούτε χωρίς λάθη, ούτε χωρίς υπερβολές. Όμως εγώ δίνω μεγάλη σημασία στην ιστορία και στα γεγονότα.

Η απόφαση του ΟΗΕ που δημιουργούσε το κράτος του Ισραήλ δεν δημιουργούσε μόνο κράτος του Ισραήλ. Δημιουργούσε και κράτος Παλαιστίνης. Οι Παλαιστίνιοι και οι Άραβες δεν την δέχτηκαν όσον αφορά τον εαυτό τους.

Το Ισραήλ όμως και εδώ θα συμφωνήσω με τον πρωθυπουργό Νετανιάχου στην απάντησή του προς τον κ. Μακρόν έγινε κράτος πολεμώντας. Δεν έγινε κράτος επειδή πήρε μια απόφαση ο ΟΗΕ.

Εάν δεν πολεμούσε 48, 56, 67, 73 και ούτω καθεξής, δεν θα ήταν αυτό που είναι σήμερα. Και σε αυτό πρέπει να στέκουμε με ιδιαίτερη προσοχή.

Ούτε ναζί είναι, ούτε μεθόδους ναζι χρησιμοποιεί βεβαίως όταν βλέπει ότι δεν έχει να συζητήσει με μία ενωμένη οντότητα Παλαιστινίων που θα λύσουν τα προβλήματα.

Άλλο Δυτική Όχθη, άλλο δηλαδή εκείνη η ηγεσία, άλλο η Χαμάς βρίσκει την ευκαιρία και επεκτείνει τους εποικισμούς τους στη Δυτική Όχθη κτλ. Εκμεταλλεύεται και αυτό διότι έχει και αυτό εσωτερικά πολιτικά προβλήματα που το πιέζουν. Έχει εθνικιστές δύο στην κυβέρνηση αυτή τη στιγμή του Ισραήλ που τον πιέζουν όχι να αφανίσει τους δύο εμπλεκόμενους, αλλά να αφανίσει τα πάντα. Αυτά τα λίγα για να μην τρώω το χρόνο σας.

Κύριε καθηγητά, είναι καθαρά. Αυτό που θα ήθελα να πω είναι ότι δεν μπορούμε, αγαπητοί συνομιλητές, να δούμε μία ειρηνευτική ή μία προοπτική ειρήνευσης στην περιοχή, Όταν από τη μία πλευρά του τραπέζιού έχουμε τον πρόεδρο Νετανιάχου και από την άλλη πλευρά έχουμε τη Χαμάς. Να είστε βέβαιοι ότι με αυτούς καθήμενους δεν πρόκειται να δοθεί λύση. Θέλω να θυμίσω, οι περισσότεροι θα έχετε υπόψη σας τις ειρηνευτικές συμφωνίες του Όσλο 1992 93 στις δύο πλευρές.

Τότε θυμάστε πολύ καλά ότι είχαμε τον Γιάσερ Αραφάτ και τον πρόεδρο Ρήγκαν. Τότε, από την πλευρά του Ισραήλ. Θυμάστε βέβαια και οι δύο στις χώρες τους, τους ομοεθνείς τους, τι αντιμετώπιση είχαν; Γιατί έγινε αυτό; Γιατί και στις δύο πλευρές υπάρχουν ακραίες φωνές. Μην ξεχνάτε ότι αυτή τη στιγμή ο Νετανιάχου είναι πρωθυπουργός μιας κυβέρνησης που αποτελείται από ετερόκλητα κράματα δεξιών, υπερδεξιών, υπερορθόδοξων. Τα οποία, φυσικά, και δεν επιθυμούν ούτε στο ελάχιστο ούτε τη συνομιλία ούτε και την ίδρυση Παλαιστινιακού κράτους που είπα προηγουμένως ότι είναι, θα είναι το σημείο καμπής το οποίο θα εξομαλύνει την κατάσταση. Από την άλλη, ο Νετανιάχου ως πρωθυπουργός, μέσω διαφόρων κινήσεων, έδειξε και υπάρχουν μαρτυρίες και αποδείξεις γι αυτό, ότι επιζητούσε και επιδίωκε την ηγεσία της Χαμάς στην Παλαιστίνη και στη Γάζα, καθώς και την ενδυνάμωση της. Αυτό για ποιο λόγο; Γιατί ήθελε να διατείνεται ότι ούσα μία τρομοκρατική οργάνωση επί της ουσίας στην πλευρά των συνομιλητών από την Παλαιστίνη, πώς θα συζητήσουμε και πώς θα επιτύχουμε και πως θα επιδιώξουμε μια ειρηνευτική προοπτική και λύση.

Μιλώντας μαζί τους συνεπώς, όλα αυτά τα χρόνια ο Νετανιάχου καλλιεργούσε ένα κλίμα το οποίο κινούνταν σε μια κατεύθυνση μη επίλυσης, μη συζήτησης. Και νομίζω καταλήγοντας ότι μόνο όταν αλλάξουν οι ηγεσίες στις δύο πλευρές θα μπορέσουμε να δούμε μια επίλυση, όχι επίλυση απαραίτητα, αλλά μια συνθηκολόγηση και μια μεσοπρόθεσμη ειρήνη στην περιοχή.

Δεσποτόπουλος: Νομίζω ότι αν μπορούσα να κάνω μια πρόβλεψη, έχω την αίσθηση ότι θα τελειώσουμε πιο γρήγορα στη Μέση Ανατολή παρά στην Ουκρανία.

Δεμάγκος: Αλέξανδρε Θα μου επιτρέψετε να προσθέσω κάτι το οποίο κατά την κρίση μου δεν ακούστηκε στη σημερινή συζήτηση το θέμα, την κατάκτηση που έχει ο πολιτισμένος κόσμος και λέγεται διεθνές δίκαιο. Σύμφωνα λοιπόν με το διεθνές δίκαιο υπάρχει η αναλογικότητα.

Ναι, το Ισραήλ είχε κάθε δικαίωμα, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, να αμυνθεί έναντι της τρομοκρατικής ενέργειας της οργάνωσης της Χαμάς στις 7 του Οκτώβρη του 2023 με τα 1.300 και πλέον θύματα. Σήμερα όμως, όπως αναφέρθηκε, έχουμε φτάσει στα 50.000 θύματα στη Χαμάς και δεν ξέρουμε πόσο θα φτάσουμε στο Λίβανο με τη Χεζμπολάχ. Θα ήθελα την άποψη του κ. Δεσποτόπουλου πάνω σε αυτό. Ευχαριστώ πολύ.

Έχει φύγει ο κύριος Δεσποτόπουλος για λόγους τηλεοπτικούς.

Τζανιδάκης: Θα πω ότι γενικότερα, κατ' αρχάς, ας ξεκινήσουμε από το αξίωμα ότι κάθε πράξη βίας επιδέχεται δύο πλαισιώσεις της ηθικής πλαισίωσης αλλά και της εισηγητικής. Αυτό νομίζω έχει αξία. Και είχα παρακολουθήσει μάλιστα, με προσοχή μια ομιλία του γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ του Γκουτιέρρες, πάνω στα γεγονότα που εκτυλίσσονται στη Μέση Ανατολή, ο οποίος με επιδέξιο τρόπο ανέφερε ότι για να αποκρυσταλλώσει μία άποψη, χωρίς να κάνουμε το λάθος να παίρνουμε απριόρι μέρος σε στρατόπεδα, ότι πρέπει και για την πλευρά του Ισραήλ αλλά και της Παλαιστίνης να χρησιμοποιούμε συνοδευτικά αυτές τις δύο πλαισιώσεις.

Πάνω σε αυτό που με ρωτάτε για το διεθνές δίκαιο φυσικά, επειδή έχω δει κι εγώ αρκετές αναλύσεις, πολλοί μάλιστα λένε ότι διαπράττονται αυτή τη στιγμή γενοκτονίες έχουμε δει για εγκλήματα πολέμου.

Το βέβαιο είναι ότι εγκλήματα πολέμου έχουν διαδραματιστεί και από τις δύο πλευρές και από την Παλαιστίνη. Και αναφέρομαι στην επίθεση της 7ης Οκτωβρίου, αλλά και από το Ισραήλ. Είπατε πολύ σωστά ότι αυτή τη στιγμή στη Γάζα μιλάμε για 45.000 περίπου νεκρούς. Αν ισχύουν οι αριθμοί, μιλάμε για χιλιάδες τραυματίες. Και χωρίς να θέλω να δώσω μια διαφορετική υπόσταση στα θύματα, γιατί όλοι θύματα είναι, μιλάμε και για χιλιάδες αμάχους, γυναίκες και παιδιά, οι οποίοι δεν εμπλέκονται στη διαμάχη, δεν είναι πολεμιστές, δεν είναι μαχητές της Χαμάς, αλλά είναι άμαχος πληθυσμός, το οποίο έχει νομίζω αξία.

Και φυσικά νομίζω ότι ο ρόλος και των διεθνών οργανισμών, όπως ο ΟΗΕ, αλλά και της Ευρώπης, η οποία δυστυχώς απουσιάζει και ως άνθρωπος ο οποίος έχει εργαστεί και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ως ένας άνθρωπος ο οποίος θεωρεί ότι η ευρωπαϊκή ταυτότητα είναι μαζί με την ελληνική, ότι δεν είναι κάτι διαφορετικό, ότι είμαστε Έλληνες Ευρωπαίοι πολίτες και βλέπω την Ευρώπη πραγματικά ως ως το μεγάλο μας σπίτι.

Πραγματικά θλίβομαι από τη στάση και την απουσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως φορέας στην περιοχή.

Γεωργούσης: Απλώς να θυμίσω ότι το δίκαιο, το διεθνές δίκαιο, είναι πραγματικά μία κατάκτηση των λαών, των δημοκρατικών λαών. Αλλά Δημήτρη μου, για να εφαρμοστεί πρέπει να υπάρχει θέληση και από τα δύο μέρη. Εάν δεν υπάρχει θέληση και από τα δύο μέρη, δεν υπάρχει περίπτωση.

Επομένως ας βλέπουμε την πραγματικότητα. Έχουμε υπ' όψιν μας το διεθνές δίκαιο, αλλά η πραγματικότητα στις διακρατικές σχέσεις επαναλαμβάνω ότι είναι το εκάστοτε κρατικό συμφέρον. Βλέπετε την γείτονά μας Τουρκία; Έχει φτιάξει ένα δικό της Δίκαιο της Θάλασσας, σε αντίθεση με την παγκόσμια. Αν θέλεις αναγνώριση του δικαίου των θαλασσών και κοιτάει να μας πείσει. Και όχι μόνο εμάς, αλλά όλη, αν θέλετε την ευρύτερη περιοχή, ότι ό, τι λέει η Τουρκία περί το δίκαιο των

θαλασσών, αυτό είναι το σωστό. Βλέπεις λοιπόν ότι τα συμφέροντα και όποιος έχει τη δύναμη να το επιβάλλει γίνεται δίκαιο. Αυτά τα ολίγα.

Συντονιστής: Ευχαριστώ πολύ. Βλέπω μία τελευταία ερώτηση στην ανάρτηση από τον κ. Μιλτιάδη. Εκτιμώ ότι είναι ο κ. Μιλτιάδης Στάικος, συνάδελφος ηλεκτρονικός στον ANΤ1. Η ερώτηση είναι εσείς πιστεύετε ότι το Ισραήλ μπορεί να αντέξει και τρίτο μέτωπο; Γιατί οποιαδήποτε απάντηση των Ισραηλινών στο Ιράν δεν θα μείνει αναπάντητη; Το Iron Dome ήδη δείχνει κόπωση και μια επίθεση από μέρους του Ιράν με 500 και περισσότερους πυραύλους αυτή τη φορά, θα έχει άσχημες επιπτώσεις στο ίδιο το κράτος του Ισραήλ και θα αρχίσει να τρίζει η καρέκλα του κ. Νετανιάχου. Μήπως δεν γίνει ποτέ αυτή επίθεση του Ισραήλ στο Ιράν; Κύριε Πτέραρχε;

Γεωργούσης: Αν ρωτάς αν μπορώ να απαντήσω, είναι εύλογη ερώτηση. Πραγματικά είναι εύλογη. Το σύστημα Arolo έχουν κάποιες δυνατότητες, αυξημένες θα έλεγα. Αυτή τη στιγμή, λόγω εγκατάστασης και του αμερικανικού συστήματος της ύπαρξης ειδικών πλοίων με αντιφασιστικές δυνατότητες στην περιοχή και του Περσικού Κόλπου και της Ανατολικής Μεσογείου.

Λόγω της συνεργασίας των μονάδων των Ηνωμένων Πολιτειών που εδρεύουν στο Ιράκ, στην ανατολική Συρία, κοντά στους Κούρδους. Εκεί δεν ξέρω τι δυνατότητες έχουν από εκεί, αλλά τέλος πάντων κάτι έχουνε. Έχουνε μία αυξημένη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τα βαλλιστικά χτυπήματα από το Ιράν, τα οποία φυσικά αν ο αριθμός των 500 ή δεν ξέρω ταυτόχρονης απειλής είναι μία πάρα πολύ σοβαρή απειλή.

Θα έλεγα όμως ότι για να κάνει το Ιράν τέτοια κλιμάκωση, πάει να πει ότι είναι αποφασισμένο να μπει σε μια ευθεία μεγάλη αντιπαράθεση με το Ισραήλ και ό, τι ακολουθεί το Ισραήλ, δηλαδή τις Ηνωμένες Πολιτείες. Κάτι τέτοιο δεν νομίζω ότι θα το επιδιώξει. Γι αυτό και το χτύπημα του Ισραήλ που θα γίνει δεν θα είναι τέτοιο που να αναγκάσει το Ιράν να δώσει απάντηση. Έτσι πιστεύω εγώ.

Τζανιδάκης: Να προσθέσω κι εγώ κάτι. Ότι ο χρονισμός γενικότερα μπορεί να διαμορφώσει τετελεσμένα και διάφορες συνθήκες. Το γεγονός ότι δεν είδαμε μία εν θερμώ απάντηση από το Ισραήλ, γιατί κακά τα ψέματα κύριε Γεωργούση, πολλές φωνές στην ισραηλινή κυβέρνηση μιλούσαν για δυνατό πλήγμα γοήτρου.

Γιατί γνωρίζετε πολύ καλά ότι το Ισραήλ πάντα απαντά σε επιθέσεις θέσεις με τρόπο αναντίστοιχο, δηλαδή με επιθέσεις πιο ισχυρές, ακριβώς επειδή, όπως προείπαμε, είναι ένας λαός ο οποίος δέχεται υπαρξιακό πόλεμο από τις όμορες δυνάμεις.

Τη στιγμή όμως που έχει μεσολαβήσει ένα ικανό χρονικό διάστημα, έχουν εκτιμηθεί και ζυγιστεί αρκετές παράμετροι. Γιατί είπαμε και προηγουμένως ότι είναι πολύ διαφορετικό να κάνεις να πραγματοποιήσει μία επίθεση σε ένα υψηλόβαθμο στέλεχος του Ιράν από το να πλήξει πυρηνικά ή και πετρελαϊκές εγκαταστάσεις.

Νομίζω ότι αυτό που θα επιχειρήσει, με τη σύμφωνη γνώμη φυσικά και σε αγαστή συνεργασία με τις Ηνωμένες Πολιτείες το Ισραήλ, είναι μια στοχευμένη επίθεση, η οποία ναι μεν θα είναι επίδειξη ισχύος, αλλά θα είναι τέτοια, όπως είπε ο αξιότιμος πτέραρχος που δεν θα επιδέχεται ανταπαντήσεις.

Γιατί η ανταπάντηση στην ανταπάντηση αγαπητοί συνομιλητές, μπορεί να δημιουργήσει συνθήκες. Έντασης και όχι εξομάλυνσης, το οποίο είναι απευκαίιο και για το Ισραήλ και για το Ιράν.

Δεμάγκος: Να ζητήσω συγγνώμη στον Ναύαρχο, τον κύριο Γιώργο τον Τσόγκα, εκτελεστικό Διευθυντή Γεωπολιτικής του Κέντρου, διότι δεν είχα τη δυνατότητα να κοιτάξω ότι είχε σηκώσει το χέρι. Αγαπητέ Γιώργο.

Τσόγκας: Ευχαριστώ. Ως στρατηγική και στρατηγική επικοινωνίας του Κέντρου, να πω στον κύριο Πρόεδρο ότι η υποχρέωση είναι να είναι δικηγόρος, οπότε καταλαβαίνετε τι θέλω να πω. Χαιρόμαστε που τους έχουμε αλλά θα θέλαμε να έχουμε τους ομιλητές για δύο ώρες τώρα. Δεν είναι κομψό στον κύριο Γεωργούση να τον βαρέσουμε όλοι μαζί αν κάποιος επιθυμούσε μόνο αυτό. Λοιπόν, εγώ θα ήθελα να εγείρω κάποια ζητήματα από τη δική μου οπτική.

Ναι, ναι, από τη δική μου οπτική και δυστυχώς δεν μπορώ να τα μοιραστώ και να ζητήσω τα σχόλια των δύο εισηγητών που φύγανε.

Πρώτον, για μένα είναι ξεκάθαρο, έχοντας χειριστεί την υπόθεση της Κριμαίας από τη θέση του αναπληρωτή στο NATO ότι υποβόσκει η κατάσταση αυτή και έθεσε. Κυρίως δε όταν άκουσα τον ίδιο να λέει ότι ας ξεχάσουμε την Κριμαία και ας δούμε πως θα παίξουμε την ανατολική Ουκρανία. Όλα αυτά το 2014, 8 χρόνια πριν. Πριν μιλήσει ο κύριος Μπάιντεν με τον κύριο Πούτιν, αν θυμάμαι καλά, 22 Φεβρουαρίου είχε ξεκινήσει.

Λίγες μέρες αργότερα η Ουκρανία. Προφανώς αυτή τη συμφωνία, στην τηλεφωνική συμφωνία λέχθηκαν πάρα πολλά, τα οποία κανείς δεν θα τα μάθει ποτέ.

Είναι λοιπόν πόλεμος συγκοινωνούντων δοχείων και έτσι πρέπει να ιδωθεί ο πόλεμος της Ουκρανίας με τη Μέση Ανατολή.

Προφανώς υπάρχουν συμφέροντα και των Ρώσων και των Κινέζων για τους λόγους που αναφέρθηκαν να μείνουν εκτός, πλην όμως προκαλούν φθορές στον αντίπαλο, αν αυτός θεωρηθεί ότι είναι οι ΗΠΑ και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Κύπρος έχει ένα μεγάλο πλεονέκτημα της κοινής Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα έπρεπε να τα έχει εγείρει όλα αυτά τα ζητήματα. Γιατί ό, τι συνέβη στην Κύπρο πριν τόσα χρόνια συμβαίνει σήμερα στην Ουκρανία από μια άλλη χώρα.

Μη μας ξεφύγει η συνάντηση. Το ότι ήρθαν πάρα πολύ κοντά τελευταία, παρόλο που ο Ερντογάν είχε ρίξει ένα ρωσικό αεροσκάφος πολύ κοντά. Ο Ερντογάν λοιπόν με τον κ. Πούτιν γιατί ειπώθηκε ότι η Χαμάς την έδρα την είχε στην Τουρκία;

Άρα μέρος του παιχνιδιού έχει παιχτεί γι αυτό. Δηλαδή της Δύσης μέσα από δυτικό σύμμαχο. Τα πυρηνικά είναι πολύ επικίνδυνο παιχνίδι με τα πυρηνικά και θα δοθεί στη Ρωσία ένα πολύ μεγάλο πλεονέκτημα αν χτυπηθούν οι πυρηνικές εγκαταστάσεις στο Ιράν. Δεν έχουν δοκιμαστεί ποτέ τα τακτικά πυρηνικά. Θεωρώ ότι ο κάθε σώφρων ηγέτης δεν θέλει να τα χρησιμοποιήσει.

Ενδεχομένως εικασία δική μου αυτό να ήταν ένα μέρος της συζήτησης του Μπάιντεν Πούτιν τότε. Όμως αυτό θα αλλάξει εάν χρησιμοποιηθεί ένα πλήγμα σε πυρηνικά στο Ιράν. Άρα θα δώσει λοιπόν το ερέθισμα στον Πούτιν να πει κοιτάξτε να δείτε, παραβιάστηκε αυτή η συμφωνία. Άρα και εγώ μπορώ να χτυπήσω με ένα τακτικό πυρηνικό.

Είπα ότι η Κύπρος και η Ελλάδα έχουν φοβερά πλεονεκτήματα ευκαιριακά, που δεν τα αξιοποιούν. Κατά την ταπεινή μου αντίληψη, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στον χώρο αυτών των διαπραγματεύσεων να θα έλεγα στον Δημήτρη Τζανιδάκη που μόλις αποχώρησε.

Εγώ δεν τα βάζω με την Ευρωπαϊκή Ένωση γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι οι χώρες, άρα η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι όλες οι χώρες που συμμετέχουν. Εάν θέλει κάποιος να πιέσει μπορεί να πιέσει. Προφανώς θα γίνει μια διαπραγμάτευση, αλλά μια ολιστική κατάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ρυθμισμένες από τις χώρες.

Άρα μην κατηγορούμε την απρόσωπη Ευρώπη, να κοιτάμε λίγο και τους εαυτούς μας. Προφανώς οι ηγεσίες είναι το κρίσιμο σημείο σε αυτή, σε αυτό τον πόλεμο. Όλες οι ηγεσίες της Ρωσίας συμπεριλαμβανομένης και η επόμενη μέρα θα πρέπει να είναι μετά από μια αλλαγή των ηγετών αυτών των εμπλεκόμενων χωρών για να υπάρξει μια καλύτερη μέρα για τον κόσμο.

Να πω ότι κατ'αντιστοιχία, εμείς δεν έχουμε διεγερθεί τόσο όσο όπως το Ιράν απειλεί και λέει ότι για μας το Ισραήλ πρέπει να εξαφανιστεί από το χάρτη.

Ο κύριος Ερντογάν έχει πει πολλές φορές ότι για εμάς Κύπρος δεν υπάρχει. Δεν διαφέρει λοιπόν, κατά τη δική μου ταπεινή αντίληψη, οι όποιες επόμενες ενέργειες ή όποιες κινήσεις της Τουρκίας. Έχοντας αυτό το ερέθισμα και αυτό το άκουσμα και συγκρίνοντας τα δύο ακούσματα μεταξύ τους, το μεταναστευτικό πάλι θα ήθελα να πω στον κύριο Τζανιδάκη ότι δυστυχώς οι ροές μέχρι και σήμερα δεν είναι από τους κακόμοιρους πρόσφυγες η πληθώρα των ροών, αλλά είναι από μεγάλες χώρες και από χώρες με προβλήματα που δημιουργούν και προβλήματα ισλαμικού φονταμενταλισμού στην Ευρώπη.

Δηλαδή από το Αφγανιστάν, από το Πακιστάν και από άλλες χώρες που τελικά περνάνε μέσα από την Τουρκία. Οι λιγότεροι σήμερα πρόσφυγες είναι από τις χώρες που βρίσκονται σε πόλεμο. Να κρατήσουμε ότι είπε ο κύριος Ερντογάν προχθές. Αλλαγή συνόρων. Η Σχολή Επιτελών του Ναυτικού είχε αναλύσει το δόγμα Νταβούτογλου από το 2009-10.

Εκεί λοιπόν είχε τεθεί το ζήτημα και μπράβο στον τότε σπουδαστή. Κύπριος ήταν αυτός που είχε κάνει την ανάλυση. Είχε κάνει τη ρήξη αυτή ότι. Το δόγμα Νταβούτογλου και όχι μόνο το στρατηγικό βάθος. Με αυτό σαν ερέθισμα θα έπρεπε και εμείς να δούμε τις θέσεις της Μέσης Ανατολής για την αλλαγή συνόρων.

Είχε πει τότε ότι ακουμπάει και την Ελλάδα. Εμείς λοιπόν δεν κάναμε τίποτε από τότε μέχρι σήμερα, ενώ η Τουρκία το είπε προχθές ο κ. Ερντογάν.

Η επόμενη χώρα, αλλαγή συνόρων μας ακουμπάει. Εμείς θεωρούμε ότι τα σύνορα έχουν μείνει εκεί που έχουν μείνει μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και τη Συνθήκη των Παρισίων και μέχρι εκεί.

Όλα αυτά λοιπόν θα πρέπει και να τα εγείρουμε τα θέματα και να τα αναδεικνύουμε και να προκαλούμε από μικρά φόρα, όπως είμαστε εμείς τέτοιες συζητήσεις για τις εκάστοτε κυβερνήσεις. Ευχαριστώ. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Δεμάγκος: Κλείνοντας, κύριοι, ποιες είναι οι επιπτώσεις για τη χώρα μας; Η προφανής ευκαιρία πιστεύω είναι ότι η Τουρκία παίζοντας αυτόν τον ρόλο ως ο προστάτης των μουσουλμανικών χωρών σε αυτήν την διένεξη, απομακρύνεται ακόμη περισσότερο από τον δυτικό

συνασπισμό και αυτό δίνει τη δυνατότητα στη χώρα μας να παίξει έναν ρόλο. Εκτιμώ ότι οι κινήσεις της ελληνικής κυβέρνησης και γενικότερα όλου του πολιτικού σκηνικού είναι ορθές μέχρι σήμερα στα πλαίσια της ανθρωπιστικής βοήθειας, της εκκένωσης Ευρωπαίων πολιτών και Ελλήνων πολιτών από το Λίβανο και γενικά στην στον περιορισμό του Ισραήλ όσον αφορά την επιθετικότητά του. Παρακαλώ θα ήθελα να είχα την άποψη σας. Σας ευχαριστώ πολύ.

Γεωργούσης: Αγαπητέ Δημήτρη. Θα σου πω τη γνώμη μου για την Τουρκία και τον τρόπο με τον οποίο αυτή.

Λοιπόν, έλεγα Δημήτρη ότι η πολιτική Ερντογάν γιατί για αυτόν μιλάμε θα προσπαθήσει, έχει τα εξής βασικά στοιχεία: Δεν υπολογίζει. Έχει αναγνωρίσει το διεθνές σύστημα ασφάλειας και ελέγχου σε τι κατάσταση βρίσκεται και προσπαθεί να το εκμεταλλευτεί βάζοντας μπροστά τα προτερήματα της Τουρκίας, που αυτός ουσιαστικά εν πολλοίς δημιούργησε.

Δηλαδή είναι μία χώρα την οποία λόγω της γεωγραφικής της θέσης, της πληθυσμιακής της κατάστασης, του παραγωγικού μοντέλου που έχει και τις προοπτικές που δημιουργεί στην οικονομία κυρίως, αλλά και στην επιρροή στην περιοχή, στο μουσουλμανικό στοιχείο και όχι μόνο. Για το δυτικό στρατόπεδο και οι άλλοι μεγάλοι παίκτες την θέλουν με το μέρος της. Επομένως, δίνει τη δυνατότητα στον Ερντογάν να παίζει αυτό το αμφιλεγόμενο παιχνίδι, παρά του ότι είναι μέλος του NATO και μέλος της Δυτικής Συμμαχίας. Ακόμα και θα έπρεπε να είναι πιο συνεπής.

Όμως, επαναλαμβάνω, το συμφέρον της κάθε χώρας είναι αυτό που κινεί τα νήματα επί των αποφάσεων της κάθε πολιτικής ηγεσίας.

Τώρα η στάση η δική μας κατά τη γνώμη μου είναι σωστή, γιατί μερικές φορές οι Έλληνες ξεχνάμε τι έχει προηγηθεί από ένα συγκεκριμένο γεγονός ή μια συγκεκριμένη κατάσταση που περνάμε. Ξεχνάμε ότι περάσαμε δέκα χρόνια χρεοκοπίας. Δέκα χρόνια δεν μπορούσαμε. Δεν είχαμε τη δυνατότητα να προσθέσουμε στο θέμα άμυνα και ασφάλεια, ούτε μία βίδα και ούτε να πληρώσουμε τους διπλωμάτες μας να κάνουνε δουλειά, τουλάχιστον στη διπλωματία. Είμαστε χρεωκοπημένοι δέκα χρόνια.

Μπορεί να φταίμε 99% εμείς για την κατάσταση που φέραμε τη χώρα μας και τη χώρα μας, αλλά 1% φταίει και η Ευρωπαϊκή Ένωση Που δεν είχε τη δυνατότητα να πει τι πρόβλημα έχει η χώρα μου; Έχω φτιάξει νομισματική ένωση και δεν έχω φτιάξει κοινή οικονομική πολιτική στη χώρα.

Φτάσαμε στα 15, 16, 17 και μετά, αφού υποτίθεται βγήκαμε από την πίεση των μνημονίων, να παρακολουθούμε μια Τουρκία να μας επιτίθεται ευτυχώς φραστικά κάθε μέρα. Έπρεπε λοιπόν να κερδίσουμε το βασικό, τη βασικότερη προϋπόθεση για να ανακάμψουμε. Ποιο είναι αυτή; Ο χρόνος. Το χρόνο τον ήθελε και η Τουρκία για άλλους λόγους. Για τις κινήσεις που έκανε. Έτσι λοιπόν κερδίσαμε χρόνο και ευτυχώς σε αυτό το χρόνο που κερδίσαμε, μέχρι σήμερα τουλάχιστον, έχουμε κάνει κάποια σωστά βήματα.

Καταλάβαμε ότι για να υπάρχει προϋπόθεση να συζητήσουμε πρέπει να έχουμε εθνική άμυνα. Φροντίσαμε λοιπόν και ξεκινήσαμε, κατά τη γνώμη μου, χωρίς να ευλογώ τα γένια μου.

Επειδή είμαστε αεροπόροι, οι περισσότεροι ξεκινήσαμε από τη σωστή μεριά Αεροπορία και Ναυτικό. Γιατί; Γιατί όποιος χάνει σε αυτές τις δύο διαστάσεις με τα γεωγραφικά δεδομένα της περιοχής μας, δεν χρειάζεται να λάβει μέρος καμία χερσαία δύναμη.

Επομένως νομίζω βρισκόμαστε σε ένα σημείο που μπορούμε με την Τουρκία να συζητάμε, να δημιουργήσουμε διπλωματικό περιβάλλον τέτοιο, προσφέροντας τις δυνατότητες που έχουμε ως χώρα, ως γεωγραφία, ως ιστορία, ως brandname και ως καλές σχέσεις που έχουμε δημιουργήσει με την περιοχή.

Και να παίξουμε το ρόλο που μας ανήκει και μπορούμε να τον παίξουμε. Φτάνει να μην κάνουμε άλλα λάθη.

Επομένως, η στάση μας στην υπόθεση Ισραήλ, Χεζμπολάχ, Χαμάς, κατά τη γνώμη μου είναι σωστή. Δεν μπορούσε να ήταν άλλη. Η Τουρκία παίζει αυτό που τη συμφέρει. Έχει πάρει μία απόφαση και ελπίζω στο μέλλον να μην της βγει σε καλό. Αυτά τα λίγα.

Δεμάγκος Έχουμε ολοκληρώσει κύριε Πρόεδρε, δύο ώρες διαδικτυακή συνάντηση συνομιλία. Αυτή τη στιγμή δεν βλέπω ερωτήσεις, παρά μόνο συγχαρητήρια από τους συνομιλητές αλλά και από αυτούς που παρακολούθησαν μαζί μας τη συζήτηση. Ο λόγος σε εσάς κύριε Πρόεδρε.

Μπασαράς: Και, προχωράμε. Κατ αρχάς είχαμε μία πολύ καλή εσπερίδα απόψε. Ο πτέραρχος Γεωργούσης πέταξε με δύο αρκετά νεώτερους εισηγητές, αλλά νομίζω ότι πέταξαν πάρα πολύ καλά.

Συμπλήρωσαν θαυμάσια ο ένας τον άλλον, απάντησαν σε όλες τις ερωτήσεις και άνοιξαν ερωτήσεις από, όπως η τελευταία, αν η πατρίδα μας κάνει τις σωστές κινήσεις σήμερα σε αυτό το θέμα, μέχρι αυτό που έθεσε ο Ναύαρχος, ο κ. Τσόγκας. Μήπως σε κλειστές θύρες πρέπει να βλέπουμε και αυτό το θέμα που ανοίγει η Τουρκία της αλλαγής συνόρων στη Μέση Ανατολή; Το θέμα πιάστηκε για μένα πάρα πολύ καλά. Βέβαια, άφησε και λίγο χρόνο για να πιάσουμε και τις ιδιαίτερες σχέσεις μας με την Τουρκία και ευχαριστώ πολύ τους εισηγητές.

Η επόμενη εσπερίδα στις 3 Νοεμβρίου, ιδιαίτερα από την πλευρά της Κύπρου θα είναι συμπληρωματική, αλλά κάπου στο τέλος Νοεμβρίου ή αρχές Δεκεμβρίου θα έχουμε μια κλειστών θυρών ημερίδα που θα πιάσουμε όλο το θέμα της Κύπρου για τα 50 χρόνια από την εισβολή των Τούρκων.

Και εκεί, ίσως, κουβεντιάσουν και θέματα συνόρων, αλλά μέσα στην Κύπρο.

Σας ευχαριστώ όλους. Να έχετε ένα καλό βράδυ και να ευχαριστήσω και τον πλοίαρχο. Εν ενεργεία του Πολεμικού Ναυτικού που έκατσε δέκα λεπτά πριν αρχίσει η αποψινή εσπερίδα μέχρι το τέλος. Να έχετε ένα καλό βράδυ όλοι. Θα κυκλοφορήσουν σύντομα τα πρακτικά της εσπερίδα και θα αναρτηθούν ως συνήθως. Σας ευχαριστώ πολύ!